Ազգ
Azg
armenian daily

21 ՄԱՅԻՍ 1996 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 92 (1098)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ԱԶԳԱՅԻՆ
ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Սիրիա-Լիբանան-Իսրայել բանակցությունները վերսկսվեցին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, WSJ: Այսօր այստեղ վերսկսվեցին Սիրիա-Լիբանան-Իսրայել եռակողմ բանակցությունները, Մ. Նահանգների եւ Ֆրանսիայի ներկայացուցիչների մասնակցությամբ: Ուրբաթ օրը դրանք ընդհատվել էին ընդհանրապես լավատեսական մթնոլորտում: Մյուս կողմից, հակառակ դրան ու նաեւ այն բանին, որ դեռեւս ապրիլ ամսին համաձայնություն էր կայացել, որ Լիբանանի հարավում Իսրայելի եւ «Հզբոլլահի» միջեւ կրակի փոխանակման դեպքում գոնե խնայվի փոխադարձ քաղաքացիական բնակչությունը, կողմերի միջեւ այսօր տեղի ունեցավ փոխհրաձգություն, որին զոհ գնաց լիբանանցի 2 քաղաքացի: Սպանվեց նաեւ «Հզբոլլահի» 2 մարտիկ եւ վիրավորվեց 1 իսրայելցի զինվոր: Կողմերը պայմանավորվածությունը խախտելու համար մեղադրեցին միմյանց: Իսրայելական իշխանությունները ուրբաթ օրը ձերբակալել են «Համաս» կազմակերպության ղեկավարներից մեկին, որը ենթադրաբար կազմակերպել է հակաիսրայելական վերջին պայթեցումները:

ՍՓՅՈՒՌՔ

Վարդգես Պալյանն ընտրվեց ԹՄՄ Կենտր. վարչության ատենապետ

Մամուլի մրցանակներ Ֆլորանս Ավագյանին եւ Մայքի Ղազարյանին

Թեքեյան մշակութային միության 22-րդ պատգամավորական ժողովը (համագումար) կայացավ մայիսի 18-ին, շաբաթ օրը, Դետրոյթի «Ռադիսոն» հյուրանոցի դահլիճում, Մ. Նահանգների եւ Կանադայի 12 մասնաճյուղերից եկած 86 պատգամավորների մասնակցությամբ: Օրակարգի հարցերի քննարկումից եւ համապատասխան որոշումների կայացումից հետո, որոնց կանդրադառնանք հետագայում, տեղի ունեցավ ԹՄՄ Կենտրոնական վարչության ընտրություն: Ատենապետ ընտրվեց նախկին վարչության գանձապահ Վարդգես Պալյանը, փոխատենապետներ՝ Երվանդ Ազատյանը եւ Ջորջ Մանտոսյանը, գանձապահ՝ Ռուբեն Թերզյանը, ատենադպիր՝ դոկտ. Նուբար Պերպերյանը, փոխատենադպիր՝ Վայչե Սենտերյանը, անդամներ՝ դոկտ. Արտավիր Գրոնցյանը, Պետրոս Փիանտարյանը, Ալեքսիս Մանուկյանը, Օշին Քեշիշյանը, Հարություն Երեցյանը, դոկտ. Գեւորգ Քեշիշյանը (նախկին ատենապետ) եւ Անդրանիկ Փոլատյանը:

ԹՄՄ համապատասխան հանձնաժողովի որոշմամբ այս տարվա «Վարդգես եւ Ռիտա Պալյան» մամուլի մրցանակը շնորհվեց Նյու Յորքից անգլիագիր լրագրող Ֆլորանս Ավագյանին եւ Լոս Անջելեսից AIM ամսագրի խմբագիր Մայքի Ղազարյանին: Պատգամավորական ժողովից բխած մի պատվիրակություն ներկայացավ ազգային բարերար Ալեք Մանուկյանին եւ նրան հանձնեց մագաղաթի վրա ոսկյա տառերով արձանագրված մի գնահատագիր:

Տես # էջ 2

Թուրքիան սպառնում է Հայաստանին

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Եվրախորհրդարանի վերջին նիստում Հայաստանի պատվիրակության կազմակերպած ցուցահանդեսը, որ բաղկացած էր ցեղասպանությանը նվիրված առանձին բաժնից, խիստ զայրացրել է թուրքական կողմին: Վերջինս պահանջել է չցուցադրել ցուցահանդեսի այդ բաժինը, հակառակ դեպքում Հայաստանը եվրախորհրդարանի լիիրավ անդամ դառնալու համար շատ դժվարությունների կհանդիպի: Եվրախորհրդարանը դժվարությամբ է ԽՍՀՄ երկրներին ընդունում իր կազմի մեջ եւ ցանկանում է ստեղծել ռեգիոնային ներկայացուցչություններ, այսինքն Հայաստան-Վրաստան-Ադրբեջան եռյակը կգրանցվի միասին: Հայկական կողմը դեմ է արտահայտվել այդ առաջարկին:

ԱՄՆ-ի գերագույն դատարանի հրավերով Գ. Հարությունյանը մեկնեց Վաշինգտոն

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի գերագույն դատարանի հրավերով այսօր Երեւանից Վաշինգտոն մեկնեց ՀՀ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Գագիկ Հարությունյանը: Նրա հետ ԱՄՆ է մեկնել ՀՀ Սահմանադրական դատարանի անդամ Հրանտ Նազարյանը:

Շտաբային զորավարժություններ

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ պաշտպանության նախարարությունից հայտնում են, որ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի օպերատիվ նախապատրաստման պլանի մայիսի 19-23-ը հանրապետության հարավ-արեւելյան սահմանագոտում զինված ուժերի անձնակազմի եւ տեխնիկայի մասնակցությամբ տեղի կունենան պլանային հրամանատարական շտաբային զորավարժություններ:

ՄԵԾԱՄՈՐ

Ռուսաստանը վառելիք կտա ատոմակայանի համար

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մեծամորի ատոմակայանի նախատեսվող պլանային դադարեցման կապակցությամբ ուղղակի հարցերը լուծելու համար այսօր Մոսկվա մեկնեց կայանի տնօրեն Սուրեն Ազատյանը: Մեկնելուց առաջ նա Արմենպրեսի թղթակցին հայտնեց, որ ռուսաստանցի մասնագետների հետ բանակցությունների հիմնական նպատակը ռեակտորի համար վառելիքի առաքումն է Հայաստան: Ս. Ազատյանը նշեց, որ մինչեւ այժմ Ռուսաստանը վառելիք է մատակարարել վարկային արտոնյալ պայմաններով, եւ նա հույս ունի, որ այդ պայմանավորվածությունը կերկարաձգվի:

Ցեոլիտը կվնասազերծի ՀԱԷԿ-ի ռադիոակտիվ թափոնները

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Մոտ ապագայում հայաստանյան ցեոլիտը կգտնի ուղղակի կիրառում նաեւ հայկական ատոմակայանում ռադիոակտիվ թափոնների վնասազերծման համար: Վերջերս «Սանահին-2» կոոպերատիվի ուժերով Այրում ավանում կազմակերպվեց ցեոլիտի հանքավայրի արտադրություն: Թողարկելու համար հանքում օգտագործվում են վերափոխված հին մեքենասարքավորումներ: Առայժմ այստեղ արտադրվում է 200 տոննա հանքանյութ: Ցեոլիտը լայն կիրառություն ունի կյանքում, բայց առայժմ այն օգտագործում են որպես անասնակերի բաղադրամաս: Արմենպրեսի թղթակցին առաջ կազմակերպության գլխավոր խորհրդատու Աշոտ Ղազարյանը: Հանքանյութը ներկայումս մատակարարվում է Երեւանի, Սպիտակի, Սեւանի համակցված կերերի գործարաններին, առաջիկայում կմատակարարվի նաեւ Բաղրամյանի եւ Նոյեմբերյանի ձեռնարկություններին:

ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅՈՒՆ-1700

Եկեղեցին պետք է ունենա իր սահմանադրությունը

Հարցազրույց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի հետ

– Վեհափառ Տեր, 1836 թ. Նիկոլայ Առաջին կայսրը վավերացրեց Կովկասի կառավարչապետ Պասկեւիչի նախաձեռնությամբ ստեղծված գաղտնի հանձնաժողովի մշակած հայ եկեղեցու ներքին կյանքը սահմանող կանոնադրության նախագիծը: Դրանից հետո Հայոց եկեղեցին նոր սահմանադրություն չի ընդունել: Որեւէ ծրագիր կա՞ այդ առումով:

– Որոշակի առավել հաստատ հիմքերի վրա կազմակերպելու եւ զարգացնելու մեր եկեղեցական համայնքները, կրոնական, մշակութային կազմակերպությունները ու կրթական հաստատությունները, եկեղեցին պետք է ունենա իր սահմանադրությունը: Այդ նպատակով Գ.Հ.Խ.-ի ժողովը քննարկեց ու հաստատեց մի որոշում, որով պետք է ստեղծել զանազան մասնագետներից կազմված

հանձնախումբ, որ մշակի մեր եկեղեցու եւ ազգի շահերից բխող կանոնադրություն: Դարեր շարունակ Հայոց եկեղեցին չի ունեցել համապատասխան սահմանադրություն, որը նպատակահարմար նկատվեր եւ բոլոր տեղ, որտեղ բոլոր եկեղեցական աթոռները գործեին Մայր աթոռի վերին իշխանության ներքո: Արեւելյան Հայաստանում գործում էին «Պոլոժենիեի» օրենքները: Արեւմտյան Հայաստանում 1836 թ. որդեգրվեց ուրիշ սահմանադրություն, որով առաջնորդվում են տակավին Կ.Պոլսի, Երուսաղեմի եւ Միջին Արեւելքի երկրներում: 1920 թ. Մայր աթոռում գումարված ժողովների օրակարգում մեկ էլ բարձրացվել է այդ հարցը: Երջանկահիշատակ Վազգեն Վեհափառը իր ընտրվելուց (1955 թ.) մինչեւ վախճանը աշխատեց, որ մշակվի եւ հաստատվի Հայոց եկեղեցու համար կենսական նշանակություն ունեցող կանոնադրություն:

Տես # էջ 3

Մեկնարկեց ԼՂՀ ԱԺ-ի եռօրյան

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Մայիսի 20-ին ԼՂՀ ԱԺ-ը սկսեց եռօրյա նիստերի աշխատանքը: Խորհրդարանի նախագահ Արթուր Թովմասյանը ներկայացրեց օրակարգը, որի հաստատումից հետո պատգամավորներն անցան «Անհատական ձեռնարկության մասին» ԼՂՀ օրենքի նախագծի քննարկմանը: ԱԺ-ն առաջին ընթերցմամբ ընդունեց ԼՂՀ օրինագիծը: Ինչպես Փաստի թղթակցին տեղեկացրեցին խորհրդարանի մամլո ծառայությունում, պատգամավորներն ընդունեցին եւս երկու որոշում՝ «Անհատական (ընտանեկան) ձեռնարկատիրության մասին օրենքի կիրարկման մասին» եւ «Անհատ ձեռներեցի մասին օրենքի կիրարկման մասին»: Նախագծերը, որոնք ներկայացվել էին պատգամավորների քննարկմանը, նախապատրաստել էր ԼՂՀ խորհրդարանի ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերով հանձնաժողովը: Մայիսի 21-ին ԱԺ-ն կշարունակի իր աշխատանքը:

Հունաստանի արտգործնախարարը Թուրքիային համեմատել է հիտլերյան Գերմանիայի հետ

ՍԱԼՈՆԻԿ, 20 ՄԱՅԻՍ, Ն.Տ. AFP: Հունաստանի արտգործնախարար Թեոդորոս Պանգալոսը կիրակի երեկոյան Թուրքիային համեմատել է հիտլերյան նացիստական Գերմանիայի հետ՝ մերժելով Թուրքիայի վարչապետ Մեսուտ Յըլմազի կոչերը տարածաշրջանային վիճաբանությունների վերաբերյալ բանակցություններ վարելու մասին:

Խոսելով հյուսիսային Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքի զինվորական սպաների հետ, արտգործնախարարն ասել է, որ Յըլմազը Հունաստանին բանակցությունների է հրավիրել «առանց սկզբունքների կամ սահմանափակումների»:

«Թուրքիայի նման պահվածքը հիշեցնում է հիտլերյան Գերմանիային, որը ամեն անգամ մտերմություն էր ցուցաբերում իր զոհերի նկատմամբ, երբ ցանկանում էր ընդլայնել իր սահմանները», ասել է Պանգալոսը՝ նկատի ունենալով Գերմանիայի կողմից Լեհաստանի եւ Չեխոսլովակիայի գրավումը:

Պանգալոսը կոչ է արել Յըլմազին հստակեցնել, թե ինչ է ցանկանում. Իմիա կղզի՞ն, որի պատճառով Հունաստանը եւ Թուրքիան հունվար ամսին կանգնել էին պատերազմի շեմին, թե՞ 3200 կղզյակները, որոնք պահանջել էր տիկին Չիլլերը:

Երեւանում կբացվի Իտալիայի դեսպանատունը

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Մայիսի 20-ին ՀՀ արտգործնախարար Վահան Փափազյանն ընդունեց Հայաստանում Իտալիայի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Էմանուելե Սկամմակկա դել Մուրգոյին: Իտալացի դիվանագետը պրն. Փափազյանին փոխանցեց իր հավատարմագրերի կրկնօրինակները, որոնց բնօրինակներն ավելի ուշ փոխանցեց նախագահ Լ. Տեր-Պետրոսյանին: Վ. Փափազյանի հետ հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին երկկողմ հարաբերությունների զարգացման հեռանկարները քաղաքական, տնտեսական եւ մշակութային ոլորտներում: Դեսպանն ընդգծեց, որ Հայաստանում Իտալիայի դեսպանատան բացումը, ինչը նախատեսվում է առաջիկայում, էապես կնպաստի այս հարաբերությունների խորացմանը:

Սելեզնյովն այլեւս Կոմկուսի քարտուղար չէ

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Պետդումայի նախագահ ընտրվելու եւ այդ պաշտոնում մեծ ծանրաբեռնվածության կապակցությամբ Գենադի Սելեզնյովն ազատվել է ՌԴ Կոմկուսի կենտկոմի քարտուղարի պարտականություններից: Համապատասխան որոշումը կայացվել է շաբաթ օրը ՌԴ Կոմկուսակցության կենտկոմի դռնփակ նիստում, որի մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել են ՌԴ Կոմկուսի դումայական խմբակցության մամլո կենտրոնում:

Մահապատիժ լիբանանյան պատերազմի պատասխանատուներից մեկին

ԲԵՅՐՈՒԹ, 20 ՄԱՅԻՍ, AFP: 1975-1990 թթ.-ի լիբանանյան պատերազմի պատասխանատուներից՝ «Լիբանանյան ուժեր» քրիստոնեա-աջակողմյան խմբավորման պետ Սամիր Ժաժան այսօր դատապարտվեց մահապատժի: Նա մեկ այլ հանցանքով արդեն իսկ նախապես դատապարտված էր ցմահ բանտարկության: Մյուս կողմից, Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը իրեն այցելող Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիին խոստացավ օգնել Բեյրութ քաղաքի ավերակ կենտրոնական մասի վերակառուցման համար:

Վերջապես Իրաքին թույլատրվեց նավթ վաճառել

ՆՅՈՒ ՅՈՐՔ, 20 ՄԱՅԻՍ, AFP: ՄԱԿ-ը վերջապես թույլատրեց Իրաքին սահմանափակված նավթ վաճառել, հոգալու համար իր ժողովրդի անմիջական կարիքները: Թույլտվությունը պայմանավոր է սակայն: Իրաքը իրավունք ստացավ ընդամենը 2 միլիարդ դոլլարի նավթ արտահանել միջազգային շուկա, բացառապես սննդամթերք ու դեղորայք գնելու պայմանով: Այսուհանդերձ, ՄԱԿ-ի որոշումը պատճառ դարձավ միջազգային շուկայում նավթի գների անկման:

digitised by A.R.A.R.@

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունում

Մայիսի 17-ին Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունում ՀՌԱԿ ՀՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի նախագահությամբ տեղի ունեցավ ՀՌԱԿ ՀՎ հերթական նիստը, որն անդրադարձավ ՀՌԱԿ ՀՎ Դիվանի կողմից առաջարկված օրակարգին:

Վարչությունը նախ քննության առավ եւ հաստատեց ՀՌԱԿ ՀՎ եռամսյակային աշխատանքային պլանը, որի նախագիծը ներկայացրեց ՀՌԱԿ ՀՎ անդամ Համլետ Ղալլայանը: Այնուհետեւ վարչությունը հանգամանալից քննարկեց Միջազգային Լիբերալի հերթական կոնգրեսին ՀՌԱԿ պատվիրակությանը հրավիրելու մասին ՀՌԱԿ ՀՎ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի հաղորդումը եւ հարցին առնչվող առաջարկությունները: Մտքերի փոխանակությանը մասնակցեցին ՀՌԱԿ ՀՎ անդամներ Համլետ Կարապետյանը, Հարություն Կարապետյանը, Գագիկ Գալստյանը, Ստեփան Ստեփանյանը, Շամիրամ Աղաբեկյանը: Տվյալ հարցի կապակցությամբ ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը միաձայն որոշեց ընդունել Միջազգային Լիբերալի գործադիր մարմնի հրավերը Միջազգային Լիբերալի հերթական 47-րդ կոնգրեսին մասնակցելու մասին եւ ապահովել ՀՌԱԿ պատվիրակության մասնակցությունը նշված նոր՝ մասնակից հյուրի կարգավիճակով:

ՀՌԱԿ ՀՎ քննության առավ նաեւ ՀՌԱԿ ակումբներում եւ շրջանակներում միասնական օրակարգով անդամական ժողովներ անցկացնելու մասին ՀՌԱԿ ՀՎ Դիվանի առաջարկը:

Քննարկման արդյունքում որոշվեց՝

Ս.թ. մայիսի 25-ից մինչեւ ս.թ. հունիսի 10-ը ՀՌԱԿ բոլոր ակումբներում եւ շրջանակներում անցկացնել անդամական ժողովներ միասնական հետեւյալ օրակարգով.

ա) Ներկուսակցական հարաբերությունների զարգացման որոշ հարցերի մասին:

բ) Նախագահական ընտրությունների նախընտրական փուլում ՀՌԱԿ դիրքորոշման եւ գործելակերպի մասին ՀՌԱԿ ակումբի տեսակետը:

Տվյալ հարցի առնչությամբ վարչությունը հաստատեց նաեւ ժողովների անցկացման պատասխանատուներին եւ հանձնարարականներ տվեց համապատասխան շրջաբերական նախապատրաստելու եւ կազմակերպչական աշխատանք տանելու համար:

Ռուսաստանի սոցիոլոգները միգուցե փորձեն ուռճել, թե ԱՄՆ ղեկավարների նախընտրական աջակցությունը Բորիս Ելցինին եւ դեմոկրատական ուժերին ինչքանո՞վ ազդեցություն կունենա ընտրողների վրա, բայց խոստացված եւ մինչեւ անգամ հարձակողական բնույթի հակակոմունիստական գնահատականները դժվար թե լուրջ փոփոխություն մտցնեն նախընտրական արշավում ուժերի հասածրագրերին տված հարցազրույցում ասաց, թե որեւէ գնահատական տալիս չպետք է մոռանալ, որ ամեն մի ուժի հետեւում ռուս ժողովուրդն է: Տվյալ դեպքում նա վերհիշեց ՌԴ Պետդումայի կողմից Բելովեժյան համաձայնագիրը չեղյալ հայտարարելու մասին տարբեր երկրների ղեկավարների, այդ թվում ՀՀ նախագահ Տեր-Պետրոսյանի հայտարարությունը: Լուկաշենկոն ընդգծեց, թե անգամ այդ դեպքում չպետք [...]թյուններով, մոռանալով, որ սկզբունքային գնահատական տալուց առաջ նախ պետք է բացատրել, թե ինչո՞ւ է կատարվում հենց այդ ընտրությունը: Այլապես, ո՞վ կարող է ասել, թե Զավլինսկին կամ Ժիրինովսկին Ելցինից ավելի հեռատես կամ գործունյա չեն լինի: Ընտրողները չշեղափոխվեց ավելի համոզիչ-ը-լորս, այն է՝ ընտրությունը անձերի մեջ չէ, այլ այն սոցիալ-տնտեսական կարգի եւ քաղաքական ռեժիմի, որն

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Ո՞ւմ «ներքին գործն է» Ռուսաստանի նախագահի ընտրությունները

ռաբերակցության մեջ: Պատճառը ավելի խոր հասկ է. ռուսները երբեք չեն սիրել, երբ ինչ-որ մեկը դրսից նրանց փորձել է խելք սովորեցնել: Խորհրդային ժամանակներից եկող հասկացողությունը պահպանված է մինչեւ օրս: Ռուսաստանի խորհրդում արդեն ընտրողի համար ի վերջո միեւնույն է, թե Ռուսաստանը Տաջիկստանի ու Ադրբեջանի հե՞տ կլինի, թե առանց նրանց, քանզի գլխավորը իր եւ իր երկրի սոցիալական վիճակն է, հատուկ մարդկանց կենցաղը, բայց ոչ արտաքին հարաբերությունները: Վերջինը, իրոք, ավելի կարեւոր է հենց ԱՄՆ մյուս պետությունների համար, քան Ռուսաստանի: Այս իմաստով, ԱՄՆ ղեկավարները, որոնք միանգամից հայտարարելով պնդում էին, թե ՌԴ նախագահի ընտրությունները ոչ միայն Ռուսաստանի ներքին գործն է, սխալվում էին առնվազն մի հարցում:

Այդ հարցին փորձեց մոտենալ Բելառուսի նախագահ Լուկաշենկոն, երբ ռուսական «Հայելի» հեռուս- է անտեսել, որ Պետդուման միայն պետական մարմին չէ, այլ ռուս ժողովրդի: Որեւէ բազմակյան գնահատական, որն ուղղված կլինի պետական մարմնին, մեխանիկորեն կարող է վերագրվել նաեւ ռուս ժողովրդին:

Ի՞նչ հետեւանքներ կունենան ԱՄՆ պետություններ-Ռուսաստան հարաբերությունները, երբ այնուամենայնիվ դեմոկրատական ուժերը պարտվեն: Այս հարցին նույնիսկ ԱՄՆ ղեկավարներն առայժմ պատրաստ չեն պատասխանել: Չհամագործակցել «կոմունիստական» Ռուսաստանի հետ, կնշանակի խաչ քաշել հայ-ռուսական կամ ռուս-վրացական հարաբերությունների վրա: Միեւնույն ժամանակ, ինչ-որ ձեւով պետք է աջակցել նաեւ այն քաղաքական ուժերին, որոնք իշխում են Ռուսաստանում եւ որոնց շնորհիվ ակտիվանում է անկախ հանրապետությունների համագործակցությունը: Ահա հենց այս խնդրում է, որ ԱՄՆ ղեկավարներից շատերը սարվեցին անձնական հարաբերու- այսօր գոյություն ունի Ռուսաստանում: Այս առումով, ավելի ճիշտ կլինեկայվեր, եթե աջակցությունը տարվեր տնտեսական բարեփոխումների ուղղությամբ:

Այսօր, ռուսական քաղաքական մեկնաբանները ամենատարբեր կանխագուշակումներ են անում ընտրությունների արդյունքների վերաբերյալ:

Ելցին, Զյուգանով, դեմոկրատների համախմբում, նույնիսկ ընտրություններում բոլոր թեկնածուների նկատմամբ համբերահատար բոյկոտ. սրանք ամենահավանական տարբերակներն են, բայց դեռեւս ոչ վերջնական:

Եվ այս պայմաններում կողմ պահանջներ ներկայացնելը հղի է անկանխատեսելի անդրադարձներով: Մանավանդ, երբ գործ ունենք Ռուսաստանի պես երկրի հետ, ուր ցանկացած պահի կարող են չկանխատեսված իրադարձություններ տեղի ունենալ: Հաշվի առնե՞լ են արդյոք ԱՄՆ ղեկավարները դեպքերի նման զարգացում:

Ա.Հ.

■ Արդյունաբերողների եւ գործարարների միության տարածքային կազմակերպություն Լոռիում: Օրերս Լոռվա մարզպետարանում տեղի ունեցավ խորհրդակցություն, որ իրենց գործունեության մասին բովանդակ լուսաբանությամբ հանդես եկավ ՀՀ արդյունաբերողների եւ գործարարների միության գործադիր տնօրեն Վոլոդյա Հովհաննիսյանը: Նշելով տարածքային կազմակերպությունների ստեղծելու անհրաժեշտությունից, քննարկեցին կազմակերպչական հարցեր, ստեղծվեց կոորդինացիոն խումբ: Խորհրդակցությանը մասնակցեցին մարզային եւ քաղաքային իշխանությունների ներկայացուցիչներ, արդյունաբերողներ եւ գործարարներ:

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻՆԱՍՅԱՆ
Վանաձոր

Արամ Սարգսյանը ՀՀ նախագահության թեկնածու

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մայիսի 16-ին կայացած Հայաստանի դեմոկրատական կուսակցության կենտրոնական խորհրդի նիստը քննարկել է ՀՀ նախագահական ընտրություններում կուսակցության մասնակցության հարցը: Ընդունվել է որոշում առաջարկել կուսակցության հունիսի 15-ին կայանալիք երկրորդ համագումարին հաստատել ՀԴԿ-ի նախագահ Արամ Սարգսյանին որպես ՀՀ նախագահի թեկնածու առաջադրելու որոշումը: Կուսակցության լրատվական բաժնի հաղորդագրության համաձայն, դա չի բացառում օրերս ձեւավորված նոյակի (մայիսի 12-ին ՀԴԿ, ՀՅԴ եւ ԳԻԱՐՔՄ հայտարարել են իրենց համագործակցության մասին) նպատակներին: Քաղաքական բլոկը կձգտի միասնական ծրագիր՝ հանրապետությունը ճգնաժամից դուրս բերելու համար, կձեւավորի բիծ, որն իրականացնելու է այդ ծրագիրը եւ ՀՀ նախագահի առաջադրված թեկնածուներից կընտրի միասնական թեկնածու (մնացած թեկնածուները կհայտարարեն ինքնաբացարկ):

Օգնություն կարկուտից տուժածներին

ԵՐԵՎԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Ուժեղ կարկուտից տուժած բնակավայրերին նախատեսվում է հատկացնել անվարձահատույց օգնություն: Համաձայն ՀՀ գյուղնախարարության երկրագործության գլխավոր վարչության պետ Ա. Խաչատրյանի անվճար կհատկացվեն սածիլներ, սերմացու, եգիպտացորենի սերմացու: Արմավիրի եւ Էջմիածնի շուրջ երեք տասնյակ գյուղերում գլխավորապես վնասվել են խաղողի այգիները եւ բանջարաբոստանային կուլտուրաները:

ՍՓՅՈՒՌՔ

Վարդգես Պալյանն ընտրվեց ԹՄՄ Կենտրոնական վարչության ատենապետ

Սկիզբը էջ 1

Պատգամավորական ժողովի կողմից ընդունված կարեւոր բանաձեւերն են՝

1-Ժողովը ողջունում է Հայաստանի անկախ Հանրապետությանը, ժողովուրդն ու պետությանը եւ զորակցություն է հայտնում «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամին:

2-Գնահատում է ԹՄՄ Կենտրոնական վարչության գործունեությունը 1995-96 տարեշրջանին, հատկապես Հայաստանում, որտեղ տեղի ունեցան Վ. Թեքեյանին նվիրված կարեւոր միջոցառումներ եւ բանաստեղծի անունով մկրտվեց Երեւանի դպրոցներից մեկը: Այս տարեշրջանին հաջողությամբ շարունակվեցին Հայաստանում Թեքեյանի անվան 3 դպրոցների՝ Երեւանի, Գյումրիի եւ Կարբիի կրթօջախների գործունեությունը միության նյութական օժանդակությամբ: Գնահատանք Երեւանում լույս տեսնող «Պայքար» հանդեսի անձնակազմին:

3-Ժողովը ողջունում է Ամենայն հայոց հայրապետ Գարեգին Ա-ին՝ որպես գերագույն պետը Հայաստանյայց եկեղեցու, բարձր է գնահատում նրա գործունեությունը ի խնդիր Հայ եկեղեցու պայծառության եւ միության:

4-Բարձր է գնահատում ԹՄՄ բոլոր մասնաճյուղերի՝ հատկապես Լոս Անջելեսի մասնաճյուղի բեղուն գործունեությունը եւ վերջինիս է հանձնում «Տիգրան Սմսարյան» փոխանցիկ գավաթը:

5-ԹՄՄ-ի հետագա գործունեության նախապայման է նկատում միասնության ոգու պահպանումը, գտնելով, որ այլեւս չենք կարող մեզ թույլ տալ պերճանքը մասնատման, քանի որ Միության առաջ դրված են լուրջ պատասխանատվություններ թե՛ Հայաստանում, թե՛ սփյուռքի տարածքում:

6-Պատգամավորական ժողովը շնորհակալություն է հայտնում Երեւանում հրատարակվող «Ազգ» օրաթերթին, որն անաչառ կերպով արձագանքում է ԹՄՄ-ի ողջ գործունեությանը: Պատգամավորականը բարձր է գնահատում Հայաստանի Հանրապետության դատական ատյանի «Ազգ» օրաթերթի կապակցությամբ կայացրած արդար որոշումը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության 5 տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՄԱՆՈՒԷԼ ԴԻԼԱՆԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / հեռ. 562863
Լրագրողներ
ՅԱԿՈԲ ԱՍԱՏՐԵԱՆ (աւագ լրագրող)
ԱՆՈՅՇ ԳԱԼՍՏԵԱՆ
ԳՐԻԳՈՐ ԷՄԻՆ-ՏԷՐԵԱՆ
ՍՈՒՔԻԱՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆ (երգիծանկարիչ)
ՅԱԿՈԲ ԾՈՒԼԻԿԵԱՆ
ՌԱՖԻԿ ՅՈՎՀԱՆՆԻՍԵԱՆ
ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆԵԱՆ
ՆԱՐԻՆԷ ՍԿՐՏՉԵԱՆ
ՍԱՐԱ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ
ԼԻԼԻԹ ՊՕՂՈՍԵԱՆ
ՊԵՏՐՈՍ ՔԵՇԻՇԵԱՆ
Սպորտային պատասխանատու
ՍՈՒՐԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐԵԱՆ
Մշակութային պատասխանատու
ԱՆԱՀԻՏ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ
A STYLE համակարգչային ծառայութիւն / 581841
[illegible] ՊԱՒԷԼ ՊԱԼՃԵԱՆԻ
Apple Macintosh
համակարգչային սարքաւորումը
«Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Վահան Հովհաննիսյանի գործով կալանքից ազատվեց առաջին ամբաստանյալը

«Վահան Հովհաննիսյանի եւ այլոց» գործը քննող դատական կոլեգիան երեկ կալանքից ազատեց Հրազդան քաղաքի նախկին քաղխորհրդի պատգամավոր, ՀՅԴ անդամ Գագիկ Գեւորգյանին: «Ես իրական հանցանք եմ կատարել, գիտեմ, սակայն չեմ զղջում իմ արարքի համար, որովհետեւ արել եմ զուտ ընկերասիրությունից դրդված», դատարանում տրված իր կարճատեւ ցուցմունքի ավարտին հայտնեց Գագիկ Գեւորգյանը: Նախաքննական մարմինը նրան մեղադրանք էր առաջադրել ՀՀ Քր. դատ. օր-ի 232 I-ին մասով: Իբրեւ վկա հարցաքննությունների է կանչվել օգոստոս եւ սեպտեմբեր ամիսներին, իսկ հոկտեմբերի 4-ին կալանավորվել է: Նշված հոդվածը, բացի նրանից, ամբաստանյալներից շատերին է ներկայացվել, սակայն ի տարբերություն Գագիկ Գեւորգյանի, նրանք նախնական կալանքի չեն ենթարկվել: Իր նկատմամբ խտրական վերաբերմունքը ամբաստանյալը պայմանավորեց իր դաշնակցական լինելու հանգամանքով: Հայտնեց, թե նախաքննական մարմինը մեծ ճիգեր թափեց այդ գործով իրեն կարեւոր դեր վերապահելու համար, պնդելով, որ զենքերը կուսակցության հրահանգով է պահել: Ընտանիքի անդամներին ծեծի ենթարկելու սպառնալիքով փորձել են կեղծ ցուցմունքներ կորզել Վահան Հովհաննիսյանի դեմ: Ավելին իբրեւ ապացույց մատնացույց արեց իրեն կարված գործին կցված իր երկու եղբայրների լուսանկարները:

Գագիկ Գեւորգյանի դերակատարությունն այն է եղել, որ հրազդանցի իր ընկերոջ՝ այս գործով հետախուզման մեջ գտնվող Ռուբիկ Ասատրյանի խնդրանքով իրենց տան բակում թաքցրել է նրա զենքերը: Հայտնեց, որ Ռ. Ասատրյանի հետ կուսակցական ընկերներ լինելուց առաջ մտերիմներ են եղել եւ մարդկայնորեն չէր կարող չօգնել նրան: Զենքերը թաքցնելուց մեկ օր հետո, լուսաբացին, Ռ. Ասատրյանը իրենց տուն է եկել մի քանի տղաների հետ, որոնք առանձին սեւ ԳԱԶ-31 մեքենայով են եղել: Ծածկոցների մեջ փաթաթված զենքերը բախսոցից տեղափոխել են այդ մեքենան: Մնացյալ երկու հրացանը եւ մեկ ցինկե արկղով փամփուշտը իր հետ տարել է Ռ. Ասատրյանը: Զենքերի թվաքանակի ու պատկանելիության մասին ինքը ոչինչ չի իմացել, սակայն գիտեր, որ բոլոր եկող տղաները զենք ունեին, իսկ Ռ. Ասատրյանը հրամանատար է եղել: Վերջինս նրան հայտնել էր, որ Հրազդան քաղաքում նոր նշանակված ոստիկանապետը խուզարկություններ է կատարում բոլոր ազատամարտիկների բնակարաններում, իսկ ինքը այդ զենքերը չի կարող թաքցնել իր փոքրիկ բնակարանում: Բացի այդ, իր կուսակցական ընկերներից 6-ը այդ օրերին ձերբակալվել էին:

Ցուցմունքների ավարտից հետո նրա պաշտպան Մարինե Հովսեփյանը դատարանին միջնորդեց մինչեւ դատավարության ավարտը փոխել Գագիկ Գեւորգյանի կալանքի խափանման միջոցը: Պետական մեղադրող Լ. Չարխիֆալաքյանը դեմ էր միջնորդությանը, սակայն դատական կոլեգիան քննարկելուց հետո բավարարեց այն: Գ. Գեւորգյանը պարտավորվեց մինչեւ դատավարության ավարտը չբացակայել իր բնակավայրից եւ պարտադիր մասնակցել դատական նիստերին:

Հաջորդ ցուցմունք տվողը Երեւանի բնակիչ Վաչագան Քոսյանն էր, որը ամբաստանյալներից միայն երեքին էր ճանաչում: Նա ներկայացրեց կալանավորման զավեշտական պատմությունը եւ բացատրություններ տվեց մեղադրական եզրակացությունով իրեն վերագրված «հաստատապես իմացել է ահաբեկչության մասին եւ ոչինչ չի հայտնել» մեղադրանքի կապակցությամբ: Հայտնեց, թե փողոցում մեկ անգամ պատահաբար հանդիպել է այս գործով ամբաստանյալ Գագիկ Կարապետյանին, որը նրան տեղեկացրել է, թե մարդուժ ու զենք ունեն եւ շուտով հեղաշրջում է կատարվելու: Վ. Քոսյանի բացատրություններից պարզ դարձավ, որ չի հավատացել Գ. Կարապետյանի ասածներին: Մեկ ուրիշ անգամ ընկերոջ, դարձյալ նույն գործով ամբաստանյալ Մարտին Կարապետյանի հետ, կոճիկ գնելու նպատակով այցելել են Ղայաղ Կարոյենց տուն: Այստեղ մնացել է 5 րոպե եւ տեսել է 7-ից 10 տղաների: Նրանցից ոմանք ցուցմունքներ են տվել, որ Վաչագան Քոսյանը տեսել է իրենց մոտ եղած զենքը: Վ. Քոսյանը դա հերքել է նախաքննության ժամանակ, հերքեց նաեւ դատարանում: Ամբաստանյալը զարմանքով հայտնեց, որ այս գործով անցնող 102 վկաներից գոնե 30-ը հեղաշրջման մասին իմանալու եւ չհայտնելու վերաբերյալ խոստովանություններ են արել, սակայն նրանք չեն կալանավորվել, որովհետեւ պաշտոնյաներ են, մինչդեռ ինքը վանդակում է:

Ս. Պ.

digitised by A.R.A.R.@

Սկիզբը էջ 1

Այդ հրաման հարցի ձգձգման պատճառով մեր եկեղեցին թեեւ գոյատեւել է, բայց չի գործել պետական, վարչական, ընկերային, քաղաքական մեկ համակարգում, բաժանված լինելով տարբեր երկրների ու դիկտատուրաների կուսակցական տառածներով ու սահմանափակումներով: Ժամանակն է մեկտեղվելու, միասնա-

կեղեցիները փակելու, եկեղեցական կալվածները ու արբազան մասունքները թռնագրավելու համար: Դժբախտաբար շատ արբություններ բազանվեցին, որոնց ճակատագիրը անհայտ է, իսկ որոշ մասն էլ թանգարանների նկուղներում են պահվում: Արդյոք ժամանակը՝ չէ՞ դրանք վերադարձնել օրինավոր տիրոջը՝ եկեղեցուն:

յեցինենք մեր ժողովրդի կյանքում որպես սուրբ հոգու ներգործություն:

– Վազգեն Վեհափառը արտի ցավով միշտ նշում էր. «Եկեղեցական կյանքի վերջին տարիներում տագնապը ամեն բանից առաջ մեր տագնապն է հոգեւորականության հոգեւոր-բարոյական կյանքի եւ հետեւանքը առաքելության գիտակցության մը պակասին»:

ՔՐԻՍՏՈՆԵՈՒԹՅՈՒՆ-1700

Եկեղեցին պետք է ունենա իր սահմանադրությունը

Հարցազրույց Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Ա-ի հետ

ովես ամրանալու, միասնաբար ճետձեւը, գործելու եւ անբաժան համաչ ընթանալու: Հարցը բարձրացվել նաեւ իմ ընտրության հաջորդ օրը Ազգային ժողովում, որտեղ առաջարկություն արվեց առաջիկա 2 տարում պատրաստել եւ քննարկման ներկայացնել համապատասխան նախագիծ: Նախագծի աշխատանքներին, բնականաբար, մասնակցելու են նաեւ նվիրապետական աթոռների ներկայացուցիչները: Վստահ եմ, որ ազգի եւ եկեղեցու շահերը պաշտպանող նոր սահմանադրությունը կլինի գործնական առաջնորդ առաջացնյալ բոլոր ժամանակների համար, անկախ երկրում ստեղծված դժվարություններին եւ փոփոխություններին, ինչպես նաեւ չմնալով եւ հարգելով մասնավոր շահերը կուսակցական բնույթնում: Միայն այդպիսի սահմանադրությամբ հնարավոր է, որ ամրապնդվի ու ծաղկի Հայոց եկեղեցին ինչպես հայրենիքում, այնպես էլ հեռավոր սփյուռքում:

– **Վեհափառ Տեր, հեղափոխությունից հետո «անաստվածները» բոլոր միջոցները օգտագործեցին ե-**

– Այդ հարցով զբաղվում են շատ նախաձեռնողներ մարդիկ: Դեռեւս չի ճշգրտված թե ժամանակին խորհրդային ծայրահեղականները ինչ բարբարոսությամբ են կողոպտել եկեղեցական արժեքները: Մասունքները չպետք է մնան որեւէ մեկ թանգարանի կամ պահոցի մեջ, այլ պետք է վերադարձվեն եկեղեցուն, եւ մեր պարտքն է ամեն գնով հավաքել այդ արժեքները եւ վերադարձնել Մայր աթոռին կամ համապատասխան եկեղեցու, որոնք ոչ թե սոսկ պատմական հնություններ պետք է լինեն, այլ ներգործուն ուժ դառնան, ինչպես Գրիգոր Լուսավորչի Աջը, որով օրհնում ենք սբ. մյուռոնը: Տարիներ առաջ Սբ. Հռիփսիմեի տաճարի տարածքի կառուցված դամբարաններից հայտնաբերվեցին մասունքներ, որոնք դրվեցին զետեղման առանձին ծածկված հատուկ տուփերի մեջ: Դժբախտաբար այդ մասունքները ուսումնասիրության առարկա չդարձան, ուստի մենք պետք է մշակենք եւ զարգացնենք բարեպաշտական զգացմունքներ բոլոր սրբությունների նկատմամբ եւ ծառա-

Պետք է ենթադրել, որ այնքան էլ գոհացուցիչ չէ Ձեր ասացած ժառանգությունը:

– Անհրաժեշտ է օգտագործել ամեն միջոց եւ հնարավորին առավելագույնը միացյալ ճիգերով զորացնելու եւ ընդլայնելու նոր կյանքի կոչված Հայոց եկեղեցին: Որեւէ անհատ, որքան էլ տաղանդ ունենա Աստծուց տրված եւ ինչքան էլ միջոցներ, չի կարող մեծ գործեր անել առանց իր ժողովրդի մասնակցության: Ուստի ես կոչ եմ անում մեր ժողովրդի բոլոր զավակներին, աշխարհի որ մասում էլ ծվարած լինեն, թող որ մեկ ազգի զավակ ենք եւ այդ խնամքով զարմանալիով մեկ սիրտ, մեկ հոգի, պատմության մեծագույն վիհերը մեր արյան մեջ առած, սկզբնական ակերի վրա անսասան կանգնած, բոլորվող հավատքով Աստված մեր ազգի զավակներին առատորեն բաշխի իր ստեղծարար շնորհները եւ սիրո ու միության ոգին: Իսկ մեր խոսքն է, առաջինը, որ հայ հոգեւորականությունը, գիտակցելով իր կոչումին հոգով չխառնվի եւ զոհ չդառնա այլեւայլ փորձությանց:

ՍԻԼՎԱ ՍՈՒՔԻԱՍՅԱՆ

Բնապահպանություն. Հիմնահարցեր, որոնք սպասում են լուծման

Թամարա Հովհաննիսյանը 1991 թվականից ՀՀ բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարության բնական միջավայրի աղտոտվածության հսկողության հանրապետական կենտրոնի տնօրենն է: Երեւանի գյուղատնտեսական ինստիտուտի տնտեսագիտական ֆակուլտետը ավարտելուց հետո աշխատանքի է անցել հիդրոօդերեւութաբանության եւ շրջակա միջավայրի հսկողության վարչությունում, որի բազայի հիման վրա ստեղծվել է ներկայիս կենտրոնը: 25 տարվա աշխատանքային փորձը շատ բան է սովորեցրել բնապահպանության խնդիրներով մտահոգ մասնագետին: Իսկ ի՞նչ գործունեություն է ծավալում կենտրոնն այսօր, ներկայիս ծանր պայմաններում ինչպե՞ս է կազմակերպում իր աշխատանքները, հնարավո՞ր է տալ էկոլոգիական վիճակի ճշգրիտ գնահատականը: Պատմում է Թամարա Հովհաննիսյանը:

Բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարության բնական միջավայրի աղտոտվածության հսկողության հանրապետական կենտրոնը տարածքային, արտադրական կազմակերպություն է, որը իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքի բնական միջավայրի աղտոտվածության հսկողություն, կատարում է դիտարկումներ եւ հետազոտություններ, տալիս վիճակի գնահատական: Դրա հիման վրա բնապահպանության եւ ընդերքի նախարարության հետ համատեղ միջոցառումներ են ձեռնարկվում վիճակի կարգավորման համար: Տարիներ առաջ մեր կենտրոնը հանրապետության 5 քաղաքներում սկսել էր իր աշխատանքները: 1994 թ. բնապահպանության նախարարության կոլեգիայի նիստում որոշվել էր հետազոտությունները սկսել 5 քաղաքներում եւս: Սակայն այդ աշխատանքների իրականացումը ֆինանսական մեծ ծախսերի հետ էր կապված, այդ իսկ պատճառով չկազմակերպվեցին: Այսօրվա դրությամբ հանրապետության 20 քաղաքներում պետք է ունենայինք ստացիոնար դիտակետեր, սակայն դրանք ընդամենը հինգն են:

Կենտրոնը հետազոտում է մթնոլորտային տեղումները: Երբ մթնոլորտային օդը կեղտոտ է, այն անցնում է հողին, ջրին: Մեր հետազոտություններից հետո, երբ ստացվում է միջավայրի ճիշտ պատկերը, մաքրման միջոցառումներ են ձեռնարկվում:

Կենտրոնն զբաղվում է նաեւ մակերեւութային ջրերի հետազոտմամբ: Նախատեսված 57 գետերից հետազոտվել են 13-ը, 6 ջրամբարից՝ 1-ը: Այսօր նույնիսկ միջազգային մակարդակով բարձրացվել է Սեւանա լճի հարցը, սակայն, մեկուկես տարի ոչ մի փորձանմուշ չի վերցվել: Պատճառն այն է, որ տեղի գործադիր կոմիտեի որոշմամբ լաբորատորիայի տարածքը հատկացվել է բնակչի: Թեեւ այնտեղ մեզ

արդեն տրամադրվել է նոր տարածք, սակայն ֆինանսական միջոցներ չունենալու պատճառով շինարարական աշխատանքներ չեն կատարվում: Նման վիճակում է նաեւ Հրազդանի լաբորատորիան, որի տարածքը եւս վերցվել, սակայն դեռ նորը չի տրամադրվել: Իսկ աշխատանքները նշված վայրերում ձախողվել են: Հողերի աղտոտվածության հետազոտման նպատակով ծրագրավորված լաբորատորիաները եւս չեն կառուցվել:

Մեր կազմակերպությունը գոյություն ունի 1965 թվականից: Սկզբում այն մտնում էր հիդրոօդերեւութաբանության եւ շրջակա միջավայրի հսկողության վարչության կազմի մեջ: 1992 թվականից մեզ անջատեցին վերոհիշյալ վարչությունից: Երբ նախկինում բնական միջավայրի աղտոտվածության հսկողության նպատակով հավաքում էինք փորձանմուշներ, որը հետազոտման նպատակով տեղափոխում էինք լաբորատորիա, ապա այսօր այդ աշխատանքները ձախողվել են: Մինչդեռ, պարտավոր ենք ունենալ շրջակա միջավայրի իրական պատկերը: Չունենք տարածք, քիմիական նյութեր, անհրաժեշտ քանակի դիտակետեր, այդ իսկ պատճառով չենք կատարում վերոհիշյալ աշխատանքները: Կարելի է ասել, ընդամենը թեթեւակի հսկողություն ենք սահմանում:

Չնայած դժվարություններին, շատ աշխատանքներ ունենք: Արդեն պատրաստում ենք կենտրոնի կառուցվածքը եւ կանոնադրությունը: Դիմել ենք ՄԱԿ-ին՝ օգնության խնդրանքով: Քայլեր ենք արվում աշխատանքները միջազգային մակարդակի հասցնելու՝ ավտոմատ համակարգիչների ձեռքբերման, տեղադրման, էկոլոգիական վիճակի ճշգրիտ պատկեր ստանալու ուղղությամբ: Կենտրոնն ունի մեթոդական ձեռնարկներ, որոնց հիման վրա ծրագրավորվում են մեր աշխատանքները: Սակայն մեր կատարած աշխատանքով անհնար է տալ շրջակա միջավայրի ճիշտ գնահատականը: Հուսով ենք, որ մոտ ապագայում մեր դիտակետերը կգործեն եւ մեր աշխատողներին այլեւս հարկադիր արձակուրդ ուղարկելու կարիք չի զգացվի:

ՆԵԼԼԻ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ,
ՏԱԹԵՎԻԿ ՆԱԶԱՐՅԱՆ

ՍՓՅՈՒՌՔ

Հնչակյան կուսակցությունը վերակազմավորվում է

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍ: Հնչակյան կուսակցության Արեւմտյան Ամերիկայի Վարիչ մարմինը մայիսի 11-ին ասուլիս էր հրավիրել Փասադենայի Odd Fellows սրահում: Ասուլիսը բացեց Վռամ Նալբանդյանը, որը ձայն տրամադրեց Տեղեկատու դիվանի ատենապետ Ժան Աբոյանին: Վերջինս անդրադարձավ Հնչակյան կուսակցության քաղաքական, ազգային եւ հեղափոխական գործունեությանը, ապա ցավ հայտնեց, որ «Հեղափոխական, քաղաքական ինքնուրույն դիմագիծ ունեցող Հնչակյան կուսակցությունը, Հայաստանի ու հայության գերագույն շահերի պաշտպանը, դժբախտաբար, վերջին տասնամյակի ընթացքում ամբողջությամբ կորցրել է իր ինքնուրույնությունը, մոռացության տվել իր առաքելությունը, հեռացել Հայ դատի հետապնդման սրբազան աշխատանքներից, սահմանափակել իր գործունեությունը, կազմալուծել շարքերն ու հասել այսօրվա անփառունակ եւ ողբերգական վիճակին...»: Հայտարարությամբ արձանագրվեց. «Կուսակցության Կենտրոնական վարչության որդեգրած սխալ գործելաձեւը պատճառ դարձավ, որ ամենուրեք նոսրանան շարքերը: Փոխանակ հնչակյանության ինքնուրույն դիմագիծը պաշտպանելու եւ Հայաստանի ու հայության գերագույն շահերի վրա հիմնվելով վարելու հեռատես քաղաքականություն, Կենտրոնական վարչությունը եղավ սոսկ հետեւողը պատահական առաջարկությունների»:

Ժան Աբոյանը նշեց, որ 1995-ի հոկտեմբերի 15-ին մի շարք հնչակյաններ, դատապարտելով կուսակցության ղեկավարության վարած սխալ քաղաքականությունը, հեռացան շարքերից եւ այսօր միանում են՝ վերարժեւորելով հնչակյան ավանդությունը:

Կուսակցությունը հետայսու, իր սկզբնական շրջանի անունով կկոչվի Հնչակյան կուսակցություն: Ի մոտո հրապարակ կիջնի շրջանի պաշտոնաթերթը՝ «Գաղափար» շաբաթաթերթը: Կազմակերպական միավորներն են՝ Հնչակյան կուսակցության հովանավորությունը վայելող «Հայ երիտասարդաց մարմնամարզական միությունը» (ՀԵՄՄ), իր մարզական, ընկերային ու այլ մարմիններով, «Հայ երիտասարդաց միությունը» (ՀԵՄ), «Հայ մշակույթի կենտրոնը», «Հայ դատի միավորը», «Ամերիկահայ միջազգային օգնության հիմնադրամը» եւ այլն: Արդեն կազմավորվել է Վարիչ մարմին, բայց բջիջներ կան Հայաստանի եւ արտասահմանի այլ երկրներում եւս, որոնք ժամանակի ընթացքում կազմակերպվելով՝ պիտի առաջացնեն առժամյա Կենտրոնական վարչություն, որի պարտականությունը կլինի մինչեւ 1997-ի աշուն հրավիրել Հնչակյան կուսակցության համագումար:

Միացեալ հայկական ֆոնդը 2 օդանաւով 3,5 միլիոն դոլլարի օգնութիւն ուղարկեց Հայաստան

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, ԿԱԼԻՖՈՐՆԻԱ: Միացեալ հայկական ֆոնդը վերջին յոթ շաբաթներու ընթացքին իր 82-րդ եւ 83-րդ թռիչքներով 3,5 միլիոն դոլլար արժողութեամբ մարդասիրական օժանդակութիւն ուղարկեց Հայաստան:

83-րդ թռիչքը Երեւան հասաւ Մայիս 5-ին, 1,1 միլիոն դոլլար արժողութեամբ ապրանքներով: Միացեալ հայկական ֆոնդը իր կողմէ հայթայթած էր կէս միլիոն դոլլար արժողութեամբ բժշկական նիւթեր՝ առողջապահական նախարարութեան եւ Հայաստանի մանուկներու արտի գործողութեան կեդրոնին համար:

Միացեալ Նահանգներու միջազգային զարգացման գործակալութիւնը այս թռիչքով ուղարկեց 208000 դոլլար արժողութեամբ նոր համակարգիչներ Հայաստանի էներգիայի նախարարութեան, բարելաւելու համար ելեկտրականութեան բաշխումի տնօրինումը:

Այս թռիչքին համար արժէքաւոր ապրանքներ նուիրող այլ կազմակերպութիւններն ու անհատներն էին.- Հայ օգնութեան միութիւնը (48.000 դոլլար), Ամերիկայի հայ աւետարանչական ընկերակցութիւնը (36.000 դոլլար), Հայաստանի Ամերիկեան համալսարանի ընկերակցութիւնը (36.000 դոլլար), Զուիցերիոյ երիկամունքի հիմնարկութիւնը (27.000 դոլլար), Օրէգոնէն՝ Բժ. Յակոբ Յովակիմեան (26.000 դոլլար), Համաշխարհային վերահաստատման ֆոնդը (25.000 դոլլար), Մեդիքըլ Աութրիչ Ֆոր Արմինիընս (21.000 դոլլար), Կալիֆորնիայէն՝ Բժ. Վարուժան Քէլէշեան (17.000 դոլլար), Օրէգոնէն՝ Սամ Սեմերճեան (15.000 դոլլար), Ֆրանսայի հայ բժշկական միութիւնը (15.000 դոլլար), Ամերիկեան կարմիր խաչը (14.000 դոլլար), Պաֆըր կենսագիտութեան ծիրը (14.000 դոլլար), Առաջնորդարան Հայ առաքելական եկեղեցւոյ (12.000 դոլլար), Հայ օգնութեան ֆոնդը (10.000 դոլլար), Հաուըրտ Գարակէօզեան հաստատութիւնը (10.000 դոլլար) եւ Փասադինայի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցին (9.000 դոլլար):

Միացեալ հայկական ֆոնդի 82-րդ թռիչքը Երեւան հասաւ Ապրիլ 10-ին, փոխադրելով 2,4 միլիոն դոլլար արժողութեամբ մանրէասպան (antibiotic) դեղեր եւ երիկամունք մաքրող (dialysis) հինգ մեքենաներ: Այս ապրանքները հաւաքուած էին Ֆրանսայի հայ բժշկական միութեան կողմէ: Միացեալ հայկական ֆոնդի խնդրանքով, Միացեալ Նահանգներու կառավարութիւնը վճարեց այս թռիչքին բոլոր ծախսերը, շուրջ 41.000 դոլլար, ներառնելով բեռնատարներով ապրանքներու փոխադրումը Փարիզէն (Ֆրանսա) մինչեւ Մասթրիխթ (Հոլանտիա) եւ ապա, ռուսական բեռնատար վարձու օդանաւով մը՝ Հայաստան:

Իր հիմնադրութենէն՝ 1989էն ի վեր, Միացեալ հայկական ֆոնդը Հայաստան ուղարկած է 137 միլիոն դոլլար արժողութեամբ մարդասիրական օժանդակութիւն, 83 թռիչքներով եւ 142 ծովային բեռնարկղներով:

Միացեալ հայկական ֆոնդը հաւաքական ջանքն է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան, Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան, Հայ օգնութեան միութեան, Հայկական համախմբումին, Ամերիկայի Հայց. եկեղեցւոյ, Լինսի հիմնարկին եւ Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ:

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար հեռաձայնել Միացեալ հայկական ֆոնդի գրասենեակը՝ (818)241-8900 թիւով:

Ռուսաստանը կարող է զրկվել հայկական կոնյակից

Բրյուսելում վերջերս կայացած միջազգային համտեսման ընթացքում, որը գինու եւ կոնյակի աշխարհի յուրօրինակ առաջնություն է, հայկական կոնյակներից թեեւս լավագույնը՝ 20-ամյա հնության «Նաիրին», հունական, իտալական եւ առաջին հերթին ֆրանսիական խմիչքների հետ դաժան մրցակցության պայմաններում շահեց հերթական ոսկե մեդալը:

Սակայն Ռուսաստանում կոնյակի սիրահարները մոտ ապագայում հազիվ թե կարողանան վայելել իսկական հայկական կոնյակ: Արդեն երկրորդ ամիսն է, ինչ Երեւանի կոնյակի գործարանը դադարեցրել է իր արտադրանքի առաքումը Ռուսաստան: Բանն այն է, որ մարտի 7-ին Բորիս Ելցինը հրամանագիր է ստորագրել ներմուծվող ոգելից խմիչքների վրա ակցիզային հարկ հաստատելու մասին: Երեւանի կոնյակի գործարանի գլխավոր ինժեներ Իշխան Մանուկյանն ասում է, որ հիմա յուրաքանչյուր Ռուսաստան արտահանվող յուրաքանչյուր լիտր կոնյակի դիմաց պետք է վճարել 5 էկյու, որ կազմում է 6,5 դոլլար, մինչդեռ գործարանի սովորական երեքաստղանի կոնյակի բացթողման գինը 1,3 դոլլար է: Ըստ որում ակցիզային հարկը հարկավոր է վճարել ոչ թե իրացումից հետո, այլ սպիրտային մաքսատանը եւ կանխիկ դրամով: Իսկ նման միջոցներ գործարանը չունի:

«ԿՈՄՍՈՄՈԼՍԿԱՅԱ ՊՐԱՎԴԱ»

digitised by A.R.A.R.@

Ռուսաստան

[illegible]

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Ռուբեն Միրզախանյան. «Ռուսաստանն անկանխատեսելի երկիր է...»

Կանխագուշակում են Հայաստանի քաղաքական գործիչները

Հունիսի 16-ին տեղի ունենալիք Ռուսաստանի նախագահական ընտրություններին քիչ ժամանակ է մնացել: Այդ առթիվ մեր թղթակիցը հարկ համարեց կարճառոտ հարցազրույցներ ունենալ Հայաստանի քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարների հետ, խնդրելով պատասխանել երկու հիմնական հարցի. ո՞վ կհաղթի ընտրություններում եւ դրա արդյունքները ի՞նչ ազդեցություն կունենան Հայաստանի քաղաքական զարգացումների, նրա ճակատագրի վրա: Մեր թերթի առաջիկա համարներում հաջորդաբար կներկայացնենք նրանց տեսակետները: Այսօր հրապարակում ենք ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանի կարծիքը:

[illegible]

[illegible]

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Սպասենք մինչեւ ընտրություններ

Անցած քաղաքական շաբաթը զարմանալիորեն խաղաղ էր: Զարմանալիորեն ինձ համար, քանզի երկու ամիս գտնվելով Սանկտ Պետերբուրգում, անընդհատ զգում էի քաղաքական ակտիվ կյանքի հեւքը: Բացի այդ, իրադարձությունները Հայաստանում այնտեղից այլ կերպ էին երեւում...

Երբ ապրիլին Անդրկովկասի երեք հանրապետությունների նախագահները Ստրասբուրգում միաժամանակ ստորագրեցին Եվրամիության հետ փոխգործակցության մասին պայմանագիրը, հանդես եկան ՆԱՏՕ-ի հետ ավելի սերտ համագործակցության եւ Եվրամիության հետ սերտաճման գործընթացներ սկսելու պատրաստակամությամբ, Ռուսաստանում դա անմիջապես գրավեց քաղաքական շրջանների ուշադրությունը: Մամուլը հատկապես շեշտեց Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի հավաստիացումը, թե Հայաստանը Ռուսաստանի հետ ոչ մի միության, միավորման կամ սերտաճման մոդելի կազմավորման չի գնա: Միաժամանակ ռուսական մամուլը շեշտեց, որ Եվրամիության հետ Անդրկովկասի երեք հանրապետությունների սերտաճման գործընթացները կախման մեջ դրվեցին նրանց փոխադարձ սերտաճման աստիճանից (ինչը ենթադրում է բոլոր տեսակի բախումների արագ եւ խաղաղ լուծումը տարածաշրջանում):

Նկատի ունենալով Լեհաստանի, Չեխիայի եւ Հունգարիայի վերաբերմունքը ՆԱՏՕ-ին, կարելի էր վստահաբար պնդել, որ Ռուսաստանի արտաքին գործերի ծառայությունները չեն կարող անտարբերություն ցուցաբերել ՆԱՏՕ-ի հնարավոր ծավալումների նկատմամբ հարավային ուղղությամբ (ինչը սանս աճուրդի մեջ կդներ Ռուսաստանի ամբողջ արեւմտյան հատվածը): Դեռեւս «բելառուսական» ներկայացումը եւ «բարձրաստիճան» այցելությունների շղթան տարածաշրջան հատկապես Հայաստանի Հանրապետություն:

Ապրիլի [illegible], ՌԴ պաշտպանության նախարար Պ. Գրաչովը, ՌԴ սահմանապահ զորքերի գլխավոր հրամանատար Ա. Նիկոլաեւը, այնուհետեւ Գ. Սելեզնյովը եւ արտգործնախարար Ե. Պրիմակովը... Այդքան բարձրաստիճան հյուրեր մի երկրից եւ այդքան կարճ ժամանակամիջոցում, հանրապետությունը չի հիշում: Եւ դեռ սպասվում է, որ մինչեւ մայիսի վերջը մեզ մոտ կլինեն ՌԴ Պետդումայի ֆեդերացիայի խորհրդի նախագահ Ե. Ստրոեւը, վարչապետ Վ. Չեռնոմիրդինը: Սանկտ Պետերբուրգի քաղաքական շրջանակներում պնդում էին (ճիշտ է, ոչ հավաստի տեղեկությունների հիման վրա), որ Հայաստան այցելելու ցանկություն ունեն Վ. Ժիրինովսկին եւ Գ. Զյուգանովը:

Ակնհայտ է, որ այս այցելությունները, չնայած ժամանակային համատեղումներին, տարբեր նպատակներ են հետապնդում: Այստեղ թե Ռուսաստանի արտաքին քաղաքական շահերն են եւ թե նախագահական ընտրարշավի կոնկրետ խնդիրները:

Ինչ ձեռք բերեց ռուսական կողմը: Նախ, կարգավորվեցին ռուսական ռազմական հենակետերի խնդիրները Հայաստանում՝ իրավապայմանագրային հիմունքներով: Այդ, Երեւանում կայացած ԱՊՀ երկրների սահմանապահ զորքերի ներկայացուցիչների խորհրդակցությունում համաձայնագիր ստորագրվեց, որն, ըստ էության, Ռուսաստանին հնարավորություն է տալիս ամրապնդել իր անվտանգությունը եւ պաշտպանել իր տնտեսական շահերը Համագործակցության երկրների բաժանեցին սահմաններում: Հատկապես կարեւոր էր Ադրբեջանի հետ ձեռք բերված համաձայնության մասին հայտարարությունը, որը հաստատվեց նաեւ ադրբեջանական պաշտոնական շրջանակների կողմից Մոսկվայում: Եթե իսկապես այդ համաձայնագիրը ստորագրվի, Ռուսաստանը կվերահսկի չեչենական պատերազմի համար լուրջ նշանակություն ունեցող սահմանի հատվածը:

Հենց ապրիլի վերջին (ավելի ճիշտ, 21-ի լույս 22-ի գիշերը) սպանվեց գեներալ Ջ. Դուդաեւը: ՌԴ նախագահ Բ. Ելցինը ձերբազատվեց մինչեւ ընտրությունները բանակցությունների նստելու ծանր պարտականությունից: Եւ չնայած ի լուր աշխարհի հայտարարվեց, որ նա կմեկնի Չեչնիա եւ կհանդիպի հակամարտության ղեկավարների հետ, բայց դատելով ռուսական տարբեր ծառայությունների պաշտոնյաների հայտարարություններից, դա, հավանական է, տեղի չունենա: Մեկնաբանները գտնում, որ առանց Դուդաեւի չեչենական անջատողականության ոգին կմարի, ուժերը կտրոհվեն՝ ծառայելով առանձին դաշտային հրամանատարների անձնական շահերին: Իսկ այդ պարագայում զենքի, զինամթերքի, փողի եւ վարձկան զինուժի կարեւորագույն ուղին վերահսկելը (նկատի ունենք ադրբեջանական սահմանները) զգալիորեն կհեշտացնի բախման կարգավորումը Ռուսաստանի կողմից: Հարավային սահմանների հարցն ընդհանրապես Ռուսաստանի համար իսլամական աշխարհի հետ հարաբերությունները կարգավորելու խնդիր է: Ինչպես «Սովերշեննո սեկրետնո» թերթին տված հարցազրույցում շեշտել է ՌԴ արտաքին գործերի փոխնախարար Վ. Պոսուվալյուկը, «չի կարելի թույլ տալ Ռուսաստանը վերածել մրցելապատնեշի իսլամական ծայրահեղականների ճանապարհին դեպի Եվրոպա»: Վերադառնանք, սակայն, մեր խնդիրներին:

Կարելի է ենթադրել, որ ռուսական կողմը փորձեց Հայաստանի ղեկավարությանը «համոզել» միանալ մաքսային միությանը, սակայն այս հարցում հաջողության չհասավ: Ինչ խոսք, Բելառուսի, Ղազախստանի եւ Հայաստանի մասնակցությունը մաքսային միության ռուսական մոդելին կնշանակեր «բոլոր ուղղություններով» նոր միության (այսպես կոչված, եվրասիական միության) սկզբնավորումը, ինչը կհանդիսանար կոմունիստների ու «հայրենասիրական» ուժերի ԽՍՀՄ-ը վերականգնելու գաղափարների այլընտրանքը եւ լավագույնս կծառայեր Բ. Ելցինին նախագահական պայքարում: Բայց այս հարցում Հայաստանը չզիջեց եւ նրա փոխարեն միության մեջ հայտնվեց Կիրգիզիան: Իր քաղաքական եւ բարոյական աջակցությունը մեր հանրապետությանը այս հարցում բերեց Ուկրաինան: Մայիսի 15-ին ելույթ ունենալով ՀՀ ԳԽ-ում Ուկրաինայի նախագահ Լ. Կուչման վճռականորեն դեմ արտահայտվեց ԽՍՀՄ-ը ցանկացած ձեւով վերականգնանացնելու փորձերին: Այնպես որ, աջակցելով Բորիս Ելցինին «կոմունիստական վտանգի» դեմ պայքարում, Հայաստանը, ինչպես եւ հետխորհրդային հանրապետություններից շատերը, չի ցանկանում դրան զոհաբերել ազգային եւ պետական շահերը: Դրա վառ ապացույցն էր նաեւ անցած շաբաթվա ավարտին, մայիսի 17-ին Մոսկվայում կայացած ԱՊՀ երկրների ղեկավարների գագաթնաժողովը, որը փաստորեն, վերածվեց ՌԴ նախագահ Բ. Ելցինի թեկնածության պաշտպանության քաղաքական զվարճահանդեսի, չլուծելով համագործակցության գործառնության հետ կապված որեւէ սկզբունքային լուրջ հարց:

Կարծում ենք, որ ԱՊՀ տարածաշրջանում, մինչեւ ՌԴ նախագահական ընտրությունները, որեւէ լուրջ քաղաքական տեղաշարժ ակնկալել այլեւս չի կարելի: Չնայած դեռ կարող են որոշակի ուժեր փորձել «խաղից դուրս» վիճակի մեջ դնել Բելառուսին, դեռ կարող է Հայաստան այցելել, ասենք, Նուրսուլթան Նազարբաեւը՝ համոզելու, որ եվրասիական տունն ավելի լավն է, քան Եվրամիությունը եւ այլն, սակայն ակնհայտ է, որ միջպետական հարաբերություններում հետխորհրդային տարածաշրջանում նոր [illegible] կարելի է ակնկալել միայն Ռուսաստանից, եւ միայն ընտրություններից հետո: Ուրեմն եւ սպասենք մինչեւ ընտրությունները:

Ինչ վերաբերում է նախընտրական իրավիճակին, նախագահի թեկնածուներին, ապա մինչեւ վերջնագիծը մնացել է մեկ ամսից էլ պակաս ժամանակ, եւ ընտրապայքարը թեւակոխել է վճռական փուլ: Սակայն սա առանձին խոսակցության նյութ է, որին կանդրադառնանք մոտակա օրերին:

ՍԱՄՎԵԼ [illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ՀԸԲՄ ԼՐԱՏՈՒ

Խռովություններ Հարավային Ադրբեջանում

Իրանի լրատու գործակալությունը հաղորդում է, որ Ադրբեջանի քաղաքական ժողովրդական կուսակցության նախագահ Օգուլ Գուլալիլեր Բաքվում կայացած մամուլի ասուլիսի ընթացքում հայտարարել է, որ Իրանի արեւմտյան նահանգներում (այսպես կոչված Հարավային Ադրբեջանում) ծագած խռովությունների հետեւանքով 700 ազերիներ ձերբակալվել են, 41-ը մահացել, 50-ը վիրավորվել եւ 150-ն էլ ստիպված են եղել արտագաղթել Իրանից: Ներկայումս Հարավային Ադրբեջանի կենտրոն Թավրիզ քաղաքը գտնվում է իրանական ոստիկանության հսկողության ներքո:

Մամուլի համաժողովում, որ կազմակերպված էր 17 ազերի քաղաքական կուսակցությունների ներկայացուցիչների կողմից (որոնք միանալով Ադրբեջանի ազգայնական ներկայացուցչության անունով մի բլոկ են կազմել) մասնակիցները քննադատել են ազերի իշխանություններին մայիսի 10-ին Բաքվի ԱՄՆ-ի դեսպանատան առջեւ կազմակերպված միտինգը ցրելու եւ այդ ընթացքում 50 հոգու ձերբակալելու համար: Միտինգը կազմակերպված էր Իրանի այն տարածքում բնակվող ազերիների նկատմամբ կիրառվող խտրական վերաբերմունքի դեմ բողոքելու նպատակով: Ներկայացուցչական նոր ստեղծված բլոկը զգուշացրել է, որ եթե իրանական իշխանությունները չդադարեցնեն բնիկ ազերիների հետապնդումները, նրանք կպահանջեն Ադրբեջանում իրանական դեսպանատան փակումը:

Շեւարդնաձեն սիրաշահում է եվրոպային

Ենթադրվում է, որ Բելգիա եւ Լյուքսեմբուրգ կատարած իր այցելության ժամանակ Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն հաջողվել է համոզել արեւմտյան քաղաքագետներին, որ Վրաստանի հետ բարեկամական հարաբերությունները ոչ միայն հավանելի, այլեւ արդյունավետ եւ ձեռնտու կարող են լինել նրանց համար, հաղորդում է Ռոյթերս լրատվական գործակալությունը: «Օբելյայա գազետա»-յում տպագրված իր մեկնաբանության մեջ: Բրյուսելում կատարած իր մեկնաբանության մեջ Վրաստանի նախագահը նշել է, որ համագործակցությունը Եվրամիության եւ Վրաստանի միջեւ գործնականորեն շահութաբեր կլիներ ոչ միայն շահագրգիռ կողմերի, այլեւ ամբողջ Արեւմուտքի համար: Նա խոստացել է աջակցել իր երկրի տարածքով նավթի առաքումը Եվրոպա եւ Ասիան Եվրոպայի հետ կապող տրանսպորտային միջանցքի ստեղծումը, չմոռանալով ցույց տալ, որ Վրաստանում կատարված ներդրումները տարբեր բնագավառներում կարող են միայն շահութաբեր լինել արեւմտյան գործարարների համար: Նա վստահեցրել է, որ ամեն տեսակի ներդրումները կպաշտպանվեն օրենքով: Շեւարդնաձեի հայտարարությունները ջերմությամբ են ընդունվել Արեւմուտքում:

300 սահմանապահ Վրաստան-Հայաստան սահմանագծում

Հենվելով Իսրայելյա գործակալության թղթակցի հաղորդումների վրա BBC ռադիոկայանը հաղորդում է, որ Վրաստանի եւ Հայաստանի միջեւ սահմանների վերջերս կատարված ճշտումներից հետո, որոնցով է 200 կմ երկարությամբ վրա տեղադրել 300 սահմանապահներ եւ Վրաստանի Բոլնիսի շրջանում հաստատել միմյանց պահակակետ:

ՌԱԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ԵՎ ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆ
THE ARMENIAN CENTER FOR NATIONAL AND INTERNATIONAL STUDIES

մեկու Յըլմազի պատրաստակամությամբ:

Ինչ վերաբերում է Չիլլերի օրոք վարչապետական փակ ֆոնդից անհետացած գումարին, վերջինս կտրուկ մերժում է բացատրության ցանկացած պահանջ՝ հայտարարելով, թե չի կարող վտանգի տակ դնել Թուրքիայի ազգային անվտանգության շահերը: Այսպիսով, Յըլմազ-Չիլլեր հակասությունները փոխադրվում են «Մայր Հայրենիք» եւ «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությունների հարաբերությունների ոլորտ, ինչը բացասաբար է անդրադառնում կառավարության գործունեության վրա: Միաժամանակ, Մեջլիսում ընթանում է քաղաքական մրցակցություն համագործակցության պայմանագրի բողոքարկման: Իսկ թե ախոյանների ուղղակի հրահանգ ստացել է ընդդիմադիր արեւ կազմակերպությունից, դժվար է ասել: Միանշանակ է, սակայն, որ վերոհիշյալ պայմանագրին բացասական վերաբերմունք էին դրսեւորել Իրանի Իսլամական Հանրապետության իշխանությունները՝ նախագահ Ալի Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանիի գլխավորությամբ: Չի բացառվում, որ նախագահ Դեմիրելի նկատմամբ իրականացված մահափորձը Անկարան կփոխադրի թուրք-իրանական հարաբերությունների ոլորտ:

Ի դեպ, Մեսութ Յըլմազի շրջափակման վրա ուշադրություն է դարձել նաեւ ախոյանի խնդիրը՝ Քուրդիստանի աշխատավորական կուսակցության՝ PKK-ի գործունեության շեշտադրմամբ: Նա անդրադարձել է նաեւ թուրք-հունական հարաբերություններին, Սիրիայի հետ տարաձայնություններին առնչվող խնդիրներին: Միաժամանակ, դիմելով Գերմանիայի թուրքական համայնքին, Թուրքիայի վարչապետը կոչ է արել լոբբինգի միջոցով նպաստել Եվրամիության հետ Թուրքիայի սերտացման գործին:

Ի դեպ, Մեսութ Յըլմազի շրջափակման

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Ներքաղաքական խնդիրները Թուրքիան հակակշռում է արտաքին քաղաքական հարաբերություններով

Ներքաղաքական կյանքը Թուրքիայում շարունակում է լարված մնալ: Ընդ որում, այն պայմանավորված է կառավարության մաս կազմող «Մայր Հայրենիք» եւ «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությունների տարաձայնություններով: Հատկանշական է, որ ընդամենը երկամսյա գործունեություն ծավալած այդ կառավարության կազմավորման համար ավելի քան երկու ամիս էր պահանջվել: Կառավարության կենսունակությունը կասկածի տակ դնող վերոհիշյալ տարաձայնությունների հիմքում, ըստ ամենայնի, ընկած են Յըլմազ-Չիլլեր հակասությունները:

«Ճշմարիտ ուղի» կուսակցության նախագահ Թանսու Չիլլերի շարժական եւ անշարժ գույքի աղբյուրների հարցը Թուրքիայի քաղաքական շրջանակներում վաղուց էր շահարկվում: Վերջերս շրջանառության մեջ է մտել նաեւ վարչապետական փակ ֆոնդից 6.5 միլիոն դոլլարի անհետացման հարցը: Շահարկողներին միացել է «Մայր Հայրենիք» կուսակցության նախագահ, վարչապետ Մեսութ Յըլմազը: Նա այդ գումարի օգտագործման նպատակների վերաբերյալ բացատրություն է պահանջում նախկին վարչապետ եւ ներկա կառավարական գործընկեր Թանսու Չիլլերից: Իսկ վերջինս այդ մոտեցումը ընութագրում է դավաճանություն եւ բացառում իսլամամետ Բարօրության կուսակցության հետ նոր կառավարություն կազմավորման գործունեության վրա: Միաժամանակ, Մեջլիսում շիկանում է քաղաքական մթնոլորտը:

Որքան էլ «Մայր Հայրենիք»-«Ճշմարիտ ուղի» տարաձայնությունները քաղաքական շրջանակներում մեկնաբանվեն իբրեւ կառավարության փլուզման նախանշան, այնուամենայնիվ, դրանց հիմքում ընկած են հունիսի 2-ին կայանալիք Մեջլիսի միջանկյալ ընտրությունները: Բնական է, որ ընտրությունների նախօրյակին վերոհիշյալ կուսակցությունները, անկախ նույն կառավարության մաս կազմելու հանգամանքից, միմյանց ստորադասելու առաջադրանք ունեն: Յըլմազ-Չիլլեր փոխադարձ մեղադրանքները քարոզչական պայքարի հետեւանքն են: Համենայնդեպս, նոր կառավարության կազմավորման հարցը որպես այդպիսին Թուրքիայի օրակարգում բացակայում է:

Թուրքիայի ներքաղաքական կյանքի լարվածության աճին նպաստեց նաեւ նախագահ Սուլեյման Դեմիրելի դեմ մայիսի 18-ին Իզմիր քաղաքում Իբրահիմ Գյումուրջուօղլուի իրագործած մահափորձը: Երկրի նախագահը միջադեպից չի տուժել, սակայն դրա հետեւանքով վիրավորվել են նրա թիկնապահներից մեկ Շյուքրյու Չոմուրլուն եւ «Միլլիյեթի» թղթակից Իհսան Յըլմազը: Ահաբեկիչը ձերբակալվել է, որը, ըստ TRT-ի, այդ քայլին դիմել է ի նշան Թուրքիա-Իսրայել ռազմական կան հարաբերությունների ոլորտ:

Երբ նախկին վարչապետ Չիլլերի դեմ հարուցված մեղադրանքները եւ նախագահ Դեմիրելի մահափորձը կարեւորվում են Թուրքիայի ներքաղաքական կյանքում, ապա վարչապետ Մեսութ Յըլմազի մայիսի 16-18-ը Գերմանիա կատարած եռօրյա աշխատանքային այցը արժեւորվում է երկրի արտաքին քաղաքական ասպարեզում: Թուրքիայի վարչապետը դրական է գնահատել այցի արդյունքները՝ նշելով, որ այն կխթանի թուրք-գերմանական հարաբերությունների զարգացումը: Մեսութ Յըլմազը հանդիպումներ է ունեցել կանցլեր Հելմուտ Քոլի, արտգործնախարար Կլաուս Քինկելի եւ պաշտոնատար այլ անձանց հետ: Միաժամանակ նա հանդիպել է Գերմանիայում թուրքական համայնքի ներկայացուցիչների հետ:

Մայիսի 18-ին Քյոլնում կայացած մամուլի ասուլիսին վարչապետ Յըլմազը հերթական անգամ շեշտել է Եվրամիությանը Թուրքիայի անդամակցման կարեւորությունը: Նա մասնավորապես ասել է. «Եվրամիությունը չի կարող Թուրքիայի նկատմամբ անտարբեր լինել, քանի որ Թուրքիան այն պետությունն է, որ կարող է ազդել 1 միլիարդ բնակչություն ունեցող իսլամական աշխարհի առաջացող կերտման վրա: Որպես իսլամական աշխարհում միակ աշխարհիկ երկիր, նա որոշիչ դեր ունի»:

Մեսութ Յըլմազը այցի ընթացքում խնդիրների շարքում առանձնակի տեղ են գրավում թուրք-սիրիական հարաբերությունները: Դրանց աշխուժականությունը պայմանավորված է Եփրատի ջրերի հոսքը Սիրիա Անկարայի կողմից դադարեցմամբ: Թեեւ Թուրքիան հայտարարում է, թե Սիրիային պայմանագրով նախատեսվածից շատ ջուր է մատակարարում, սակայն փաստ է, որ ջուրը որպես ազդեցության լծակ հաճախ է օգտագործում Դամասկոսի դեմ: Հարցը տվյալ դեպքում ոչ այնքան ջրի հոսքի դադարեցման, որքան նախատեսվածից քիչ մատակարարելու մասին է: Նման դեպքում Սիրիան իր հերթին կրճատում է Իրաքին ջրամատակարարումը: Առաջանում է այսպես կոչված շղթայական ռեակցիա, եւ Սիրիա-Իրաք հարաբերությունները կտրուկ սրվում են՝ ռազմական բախումների սպառնալիքով անգամ:

Դամասկոսին մեղադրելով PKK-ի ահաբեկիչներին ապաստան տրամադրելու մեջ, միաժամանակ վերջինիս դեմ կիրառելով «ջրի» գործոնը, Անկարան փաստորեն ահաբեկում է Սիրիային: Սա մեկ անգամ եւս շեշտում է ջրի գործոնի կարեւորությունը Մերձավոր Արեւելքում, եւ դրա օգտագործման լծակները տնօրինում է Անկարան: Թուրքիայի՝ իսլամական աշխարհի առաջացող «տնօրինելու» վարչապետ Յըլմազի հավակնությունները բերեւ սրանով են պայմանավորված:

ՏԻԳՐԱՆ ՉԱՐՅԱՆ,
Ավագ փորձագետ

Գերմանիան սահմանափակում է ապաստանի իրավունքը

Գերմանիայի Սահմանադրական դատարանը մայիսի 14-ին հաստատեց ապաստանի իրավունքի սահմանափակման վիճահարույց դրույթները, որոնք խորհրդարանում ընդունվել էին 1993 թ. հունիսին, երբ պետության քաղաքական եւ աջ ծայրահեղականների բազմաթիվ հարձակումներից հետո: Սահմանադրական դատարանը միայն բնակարանից փոփոխություն եւ քաղաքական միջոցներից մեկ կամ «Օդանավակայանի սկզբունքի» հետ նախատեսված է օդակայանների տարածքում ապաստանի պահանջների պահպանման կետի ... դատարանը հաստատեց, որ ապաստանի խնդրողներին տրամադրվի փաստաթուղթ եւ որ վարչական դատական քննության ժամկետը 3-ից հասցվի 7 օրվա: Մյուս երկու սահմանափակող դրույթները «Երրորդ երկրի սկզբունքը» եւ «Ելման երկրի սկզբունքը» հաստատվեցին նույնությամբ:

Դատավճռի ընդունումը հետաձգված էր, որ գերմանական երկրում հետաքրքրությունների ... եւ անհրաժեշտ ... կիրառման ... իսկ եվրոպական մյուս երկրներին փոխադրված ... պետության ... ապաստանի իրավունքի սահմանափակման այս կամ այն կերպ

առնչվում են նաեւ մյուս եվրոպական երկրներին:

Մասնավորապես, «Երրորդ երկրի սկզբունքը» ապաստանի իրավունքից զրկում է այն անձանց, ովքեր Գերմանիա են մուտք գործել որեւէ «վստահելի» երրորդ երկրից որը հարկ է Ժնեւի միջազգային եւ Մարդու իրավունքների եվրոպական միջազգային ... : Քանի որ Գերմանիայի բոլոր հարեւանները եւ Եվրամիության պետությունները համարվում են «վստահելի երկրներ», այս փաստաթղթում կրճատում է Գերմանիա եկող ապաստան խնդրողների թիվը, այդ խնդրանքով այստեղ կարող են դիմել միայն ... ինքնաթիռով ժամանող կամ որեւէ այլ «անվտանգ» երկրի ... ուղիղ ... ցույց տալով:

Իսկ երրորդ «Ելման երկրի սկզբունքը» Գերմանիա մեկնողները «Լիբերասիոն» եւ «Ֆիգարո» թերթերի տվյալներով, իր սահմանադրության 16-րդ հոդվածի համաձայն քաղաքական հալածյալներին ապաստան տրամադրող Գերմանիայի իշխանություններին 1988 թ. ապաստանի խնդրանքով դիմել է 103 հազար, 1992 թ. 438 հազար մարդ, բայց 1995 թ. դիմումների թիվը իջել է 128 հազարի, ըստ որում բավարարվել է դրանց հազիվ 10 տոկոսը:

Գերմանիայի Սահմանադրական դատարանն ընդգծել է, որ սահմանափակիչ բարեփոխումները, մասնավորապես «Երրորդ երկրի սկզբունքը», հիմքեր են ստեղծում «փախստականների պատասխանատվության համաեվրոպական կարգի հաստատման համար, որտեղ կիսվեն պետությունների պարտավորությունները»: Օրինակ, եվրոպական երկրում իրական հալածանքների ենթարկվող անձը կարող է ապաստան փնտրել, ասենք, Լեհաստանում եւ ոչ թե անպայման առավել բարգավաճ ու հեռավոր Գերմանիայում: 1993 թ. ընդունված եւ Սահմանադրական դատարանում հաստատված երրորդ սահմանափակումը գալիքում լուծում է այն անձանց դիմումների հնարավորությունը, որոնց Գերմանիայի խորհրդարանի կողմից «վստահելի» համարվող երկրների քաղաքացիներ են: Այդ մարդկանց դիմումները կարող են դրական լուծում ստանալ լոկ այն դեպքում, երբ նրանք ապացուցեն, որ իրոք հալածանքների են ենթարկվել:

Կանցլեր Հելմուտ Քոլը եւ Գերմանիայի կառավարության անդամները գոհունակությամբ են ընդունել Սահմանադրական դատարանի վճիռը, մինչդեռ «Միջազգային ներում» իրավապաշտպան կազմակերպությունը եւ Գերմանիայի կանաչները դատապարտել են այն: ProAsyl մարդասիրական կազմակերպության ներկայացուցիչ Կառլ Կոպը նշել է, որ Գերմանիան այլեւս չի կարող խոստանալ նրանց, թե եվրոպայում ամենից շատ ապաստան տվող երկիրն է, մինչդեռ ընդունվող անձանց թիվը դեպի է համապատասխանի երկրի «տնտեսական ու քաղաքական զորությանը»:

«Անհանգստացնողն այն է, որ Գերմանիայի օրինակը կարող է վարակիչ դառնալ Եվրոպայում», ավելացրել է Կառլ Կոպը: Իրոք, եվրոպական երկրներից շատերն անհամբեր սպասում էին այդ դատավճռին: «Երրորդ երկրի սկզբունքի» հաստատումը կարող է հանգեցնել Եվրոպայում դրա տարածմանը, որի հետեւանքով ապաստանի հասկացության պատասխանատվությունը կդրվի Արեւելյան Եվրոպայի այս կամ այն «Երրորդ երկրի» վրա, եւ, հավանական միգրացիաներից հետո, ապաստան խնդրողն ի վերջո կհայտնվի իրեն հալածող երկրում:

Եվրոպա ժամանակ ազատականության ջահը կրող Գերմանիան այժմ Եվրոպայում դառնում է ապաստանի իրավունքի սահմանափակման ջահը:

Պատրաստեց
ԱԵՏՐՈՍ ԲԵԿԲԵՀՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

Սրանք 12-ամյա Թամար Ասատրյանի բանաստեղծական տողերն են։ Հակոբ Ասատրյանի թոռն է, սփյուռքահայ փոխված գրող-արձակագրի, ճակատագրի նախախնամությամբ Մեծ եղեռնից փրկված բեկոր, որն օտար ափերում արդեն է տառապալի կյանք, վերջել իրեն և մինչև այսօր ապրում այդ մղձավանջի ազդեցի ողբերգությամբ։ Վկայությունը

կին Միությունից մշտական բնակության ԱՄՆ մեկնած Արթուր Փափազյանին (Լոսանջելի կոնսերվատորիա) և Օլյանինա Յարլանսկայային (Մոսկվայի կոնսերվատորիա), նաև Ռոզեսա Գոռլկինին Ջուլյարդի երաժշտական դպրոցում, որ ուսանում է հիմնավոր կրթություն։

Ըստ նկարի, հայի չհարթյունն աշխարհում այդ աղջնակը համեցներ է սիրել ունկնդիրներով լի նեղդ-նոր դահլիճները անմնակորդ բաց հաղթարկերը. Թամար Ասատրյանն կը նկատի եզրակյերն»։

«Առաջին եղյոլը ստեղծում բոլոր, ունեցավ զգայացման հաջողությունը։ Թամար Ասատրյանի կատարողական արվեստը կատարելագործված կը թվի, նույնիսկ 15 տարեկանին։ Տաղանդավոր… հասուն, բացառիկ դաշնակահարուհի

«Իմ չայնս կրնայ լսուիլ միայն երաժշտական հնչիւններու ընդմէջէն»

նրա կենսագրական բնույթի, բայց և մի խանի սերունդների հավաքական կյանք պատկերող գրական ծանրակշիռ ժառանգություն-եռագրությամբ՝ «Հովակիմի թոռները», «Հովակիմի թոռնորդիները», «Տոյա՛ն ձեռքեր»։

Հ. Ասատրյանը Սփյուռքում և հայրենիքում ճանաչված նաև որպես հանդիսական կազմակերպիչ։ Նրա «Կոմիտաս վարդապետի հետ» (հայ երգի արտիստներով) գիրքն, կրոնական մտածողության, թողնելից երաժշտագետների ու երաժշտասերների, հայ մտավորականության շրջաններում բազմաթիվ գրախոսականներով ու ընդունելություններով։

Գրող-երաժիշտը եղել է Հայաստանում «Կոմիտաս-Թումանյան-100» հոբելյանական օրերին, կապեր հաստատել արվեստի ու գրականության գործիչների հետ, կրկնապատկել արտոնյալ երգի կատարը Հայրենիքում ու վերադարձել Նյու Յորք յիզյան հուշերով, հարուստ տպավորություններով, որոնք նա դարձել է գիրք «Քարի ու հողի պատմություն» խորագրով։ Այդպես է նա հանդիպել ու խաղաղել իր խռոված հոգին… նաև՝ երգով, երգել է հոգեպես հայ ժողովրդական երգեր, կոմիտասյան երգ՝ ակտիվիզմով շրջապատի իր նման «անտուններին» փչած սրտեր…

Եղեռն, աննկարի մեծագույն ոճիր, որ սպանում է նաև «ժանկություն ու պատանություն, տուն ու ընտանիք» (Հ. Ա.), բաղնում վերահաս եռանդով փրկվածների հոգիները, ուժանում գիտություն, արվեստ ու ակույր… Չփրկվեց Հ. Ասատրյանը, հայոց աշխարհն այսօր որդի է կոնենալ Թամար Ասատրյանի թոռնիկը, որն ընդամենը 15 տարեկան է, բայց իրեն դաշնակահարուհի արդեն ներկայացրել է մեծ համերգային բարձունքում հայտ։ Ինչպիսի երջանկություն պատիվի համար, որ, վերջապես, 90 տարեկանին, կրած տանջանքների դիմաց ստանում է ազգին վայել հատուցում հիր հատուցում։

Թամարի դաշնամուր է նվագում տարեկանից։ Ուսանել է նախ-նակավոր դահլիճներում Ջորջի պատմության վրայագրած, ստանել մրցանակ Լոս Անջելեսի կլասիկական արվեստի մրցույթում և ստացել կրթաթոշակ՝ տարվա խոստումնալից երաժիշտ ճանաչվելու համար, հրավիրվել Հենրի Մենդելի համերգային դահլիճ, որը տրամադրվում է բացառիկներին… Թամարն այսօր արդեն տեր է հասուն երաժիշտներին տրվող գնահատությունների ու կարծիքների. նյույորքյան «Նոր օր» (13.03.1996) և «Նոր կյանք» (21.03.1996) թերթերը, նաև առանձին մասնագետներ գրում են.

«…հարուստ աշխարհի ու նուրբ ոճի արդյունք է կատարողական այն վարպետությունը, որով ակամա-ներ կդառնար հուզախռով դահլիճը»։

«Թամար այնպես կենդանացրեց երաժշտությունը, որ կարծես ինք յուրինած լինի. այնքան կը նախանձի խոհ, որ կուզեն մանուկը կոչել» (կոմպոզիտոր Ջեֆերի Բոոզի)։

«Թամար Ասատրյան։ Չմոռանաք անունը։ Միայն 15 տարեկան, օժտված անսահման յուրօրինակությամբ և տաղանդով… Անկասկած ֆենոմենալ դաշնակահարուհի մըն է»։

«Նկատի ունենալով երաժշտական աշխարհի մեջ տաղանդավոր մը։ Շուտով անունը որպես աստղ պիտի փայլի միջազգային բեմերու վրայ»։

Եւ, վերջապես, Նյու Յորքում դաշնամուրի դասատուների Պատվավոր Կոնգրեսում, Թամարի ելույթից հետո, նախագահող Լենեա Քուփերն ասել է. «Ֆենոմենալ է, չկան «բայց»եր, «եթե»ներ, «և»եր, փայլուն է բոլոր առումներով, խելամիտ ոգեշնչող երաժիշտ է, փառք ու պատիվ»։

Չեռքիս տակ է Թամարի կատարմամբ Բախի «Պարտիտա թիվ 6, Շոպենի Սկերցո սի-բեմոլ մինոր» կոմպակտ դիսկը, որի ունկնդրումը ներկայանում բերեց իրոք, գրախոսականների հեղինակների ընկալմանն ու հիացմանը, ոճի ու ձևի ի՜նչ զգացողություն, ի՜նչ տեխնիկա, բաց հարկի մերթ հյութեղ ու խոր, մերթ հուժկու առնական և այլ երանգի հնչյուններ…

Թամարի երկացանկը կազմված է ոչ միայն համաշխարհային դասական գրականության գլուխգործոցներից, առանձին է տրված նաև հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններին՝ Կոմիտաս-Անդրեասյան «Գառուն ա», Ա. Բաբաջանյան «Էլեգիա», Ա. Խաչատրյան «Տոկատա»…

Այսպես է շարունակում Թամարը պապիկի ժառանգությունը, որ ստացել է միջնորդ հորից, գեղանկարիչ Ռեյչարդ Ասատրյանից։ Նա իր անձով միավորել է հորն ու պապիկին (Թամարը նաև բանաստեղծ և նկարիչ է), բայց և իր անձն է գերել՝ հիանալի դաշնակահարուհի։ Մի խոսքով, կյանքի հարստությունը ուղեկցված երջանիկ ընտանիք…

Թամարի «Խոստովանություն» բանաստեղծության գործը վերջերս բոլորակել է Մեստրոպոլիտեն արվեստի թանգարանի հրատարակչությունը։ Եզրափակելով մեր այս փոքրիկ հոդվածը փոքրիկ Թամարի մասին, բայց սանը ասել «կատարել» է արվեստը, դարձել դաշտոնական ուժեղ բռնցք ի հեճուկս անեն չարի, Սփյուռքը «ընդունում» է հանուն արդարության ու Հայ դատի, հանուն հայ ազգի բարօրության…

ՄԱՐԳԱՐԻՏ ԲԻՐՈՒՏՅԱՆ,
Պրոֆեսոր

ԵՐԵՎԱՆ

Սպենդիարյան տուն-թանգարանում նոր ցուցադրություն

Թանգարանների միջազգային օրը, մայիսի 18-ին Ալ. Սպենդիարյան տուն-թանգարանը առիթ ունեցավ բազմաթիվ հյուրերի առջև ներկայանալ նոր ցուցադրություններով։

Կիրք՝ հակիրճ բնութագրեց նոր ցուցադրությունը 1967 թ. հիմնված թանգարանի առաջին տնօրեն Վլադիլեն Բալյանը։

«Փորձել ենք այն՝ դարձնել զուսպ և ժամանակակից», ասաց ցուցադրության հեղինակ Էլզա Զաքարյանը։ Թանգարանի ավելի քան 15 հազար ցուցանմուշներից ցուցադրությունում տեղ են գտել կոմպոզիտորի անձնական իրերը, արխիվային նյութեր, լուսանկարներ։ Դրանց թվում է նաև Ռիմսկի-Կորսակովի կողմից սպենդիարաֆոն կոչված գործիքը, որ ստեղծված է կոմպոզիտորի մասնակցությամբ՝ «Երեք արմավենի» սիմֆոնիկ պոեմի համար։

Շուրջ 5 տարի ձգձգված վերանորոգումից հետո, որ հնարավոր է եղել ավարտել միայն մասնավոր հովանավորների օգնությամբ, ամեն ինչ ծաղկուն է ու գեղեցիկ Սակայն, ինչպես ցավով նկատեց Վ. Բալյանը, յուղաներկի տակ են մնացել սենյակներից մեկի պատին արված Մարտիրոս Սարյանի և Մարիետա Շահինյանի ստորագրությունները։

Այնուհանդերձ, Նալբանդյան 21 հասցեի տունը, որտեղ իր կյանքի վերջին տարիները (1926-1928թթ.) անցկացրել է Ալ. Սպենդիարյանը, ըստ թանգարանի տնօրեն Մարինե Օպարյանի, հավակնում է դառնալ երաժիշտների, երիտասարդ ստեղծագործողների սիրելի հավաքատեղի։

Հ. Մ.

ՄՐՑԱՆԱԿԱԲԱՇԽՈՒԹՅՈՒՆ

«Վարդանանց տոնը և ազգային տուրքի գիտակցությունը»

Մրցույթի հաղթողներին հանձնվում են մրցանակներ

Երեկ Մայր աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Վեհարանում Ն.Ս.Օ.Ս.Տ. Գարեգին Առաջին ամենայն հայոց կաթողիկոսի մասնակցությամբ տեղի ունեցավ մրցանակների բաշխում մայրաքաղաքի հանրակրթական դպրոցներում «Վարդանանց տոնը և ազգային տուրքի գիտակցությունը» թեմայով անցկացված շարադրությունների մրցույթի հաղթողներին։ Վերջիններս տարբեր դպրոցների բարձր դասարանների 15 սաներ, հաղթող էին ճանաչվել մրցույթի նախորդ (դպրոցական և շրջանային) փուլերում։ Ընդհանուր առմամբ մրցույթին մասնակցել էին ավելի քան 1200 դպրոցականներ։ Նույն օրը մրցանակների բաշխմանը նախորդել էր մրցույթի արդյունքների ամփոփումը Արարատյան թեմի Առաջնորդարանում հանձնաժողովի անդամների, դպրոցականների, մանկավարժների և դպրոցների տնօրենների մասնակցությամբ։ Մրցույթը հովանավորել և իրենց հատուկ մրցանակներն էին սահմանել տեղական և միջազգային տարբեր կազմակերպություններ Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցին՝ հանձին Արարատյան թեմի, «Հայաստան» հիմնադրամը, Հայաստանի գրողների միությունը, ՄԱԿ-ի մանկական և գիտության զարգացման հիմնադրամները, «Գառուն» ամսագիրը և այլն։

Կաթողիկոսը, ողջունելով ներկաներին, ջերմորեն շնորհավորեց և իր հայրապետական օրհնությունն ու պատգամը տվեց շնորհալի դպրոցականներին, ասելով. «Երբ ծառը զարմանը չէ ծաղկած, իզուր է սպասել աճանը պտուղ սպասելը։ Դուք այդ զարմանը ծաղիկներն եք»։ Նա կարևորեց ազգային տուրքի նախաձեռնությունը, որպես հայրենի պետության զարգացմանն ու զորացմանն ուղղված քայլերից մեկը։ Ազգային տուրքը սոսկ հանգամանություն չէ, իսկ Վարդանանց տոնի և ազգային տուրքի մասնակցությունը Ավարայրի յուրատեսակ շարունակությունն է, ասաց նա։

Վեհափառ եկեղեցու և «Հայաստան» հիմնադրամի սահմանած գլխավոր մրցանակը հանձնեց ամփոփիչ փուլում հաղթող ճանաչված շարադրության հեղինակ, Շենգավիթի թիվ 144 դպրոցի սան Վահե Մոսինեցյանին։ Տարբեր մրցանակների արժանացան նաև վերջին փուլին մասնակցած մնացած 14 դպրոցականները, որից հետո վերջիններս «ի խորոց սրտի» իրենց խոսքն ուղղեցին Հայոց վեհափառին։

Լ. Պ.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

«Եկեղեցին հայկական բարձր բերդն է հավատքին»

Հայաստանի Ազգային գրադարանում «Հայրապետք հայոց» ցուցահանդեսին, աշխատողների ցանկությամբ, հաջորդեց հայ եկեղեցու պատմությանը նվիրված դասախոսությունների շարքը։

Անշուշտ, անգնահատելի է այն խոշոր դերը, որ դարեր շարունակ կատարել է հայ եկեղեցին՝ հանձինս Էջմիածնի, Աղթամարի, Գանձասարի, Կիլիկիայի կաթողիկոսությունների, Երուսաղեմի, Կ. Պոլսի պատրիարքությունների, հայ գաղթավայրերի թեմերի։ Բացի հոգևոր-եկեղեցական գործերից, ակտիվ մասնակցություն երկրի հասարակական-քաղաքական, տնտեսական, մշակութային կյանքում։ Հայ եկեղեցին մեծ գործ է կատարել հատկապես այն ժամանակահատվածներում, երբ Հայաստանը զուրկ է եղել պետականությունից։

Այս և ուրիշ կարևոր հարցեր արծարծեցին բանախոսներ՝ գրադարանի տնօրեն, պատմաբան Գ. Տեր-Վարդանյանը («Ակնարկներ հայ եկեղեցու պատմության»), պատմաբան Ս. Ստեփանյանը («Հայ եկեղեցին քսաներորդ դարում»), Գևորգյան ճեմարանի տեսուչ Հայկազուն ծայրագույն վարդապետ Նաջարյանը («Հայ եկեղեցու ներկան և ապագան»)։

Տեղին է հիշել Վ. Թեքեյանի տողը. «Եկեղեցին հայկական բարձր բերդն է հավատքին»։

ՀՐԱՉՅԱ ՀՈՎՆԱՆՅԱՆ

ԼԵԶՎԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՊՀ-ն և Մակգիլ համալսարանը համագործակցում են

Մայիսի 20-ին Երևանի պետական համալսարանում սկսվեցին «Նշանակություն և լեզուների դասավանդում» գիտաժողովի աշխատանքները, որին մասնակցում էին Հայաստանի լեզվաբանական հաստատությունների և գիտական կենտրոնների, ինչպես նաև տարբեր բուհերի լեզվաբանության, օտար լեզուների ամբիոնների գիտաշխատողներ։ Ինչպես հայտնեց գիտաժողովի կազմակերպիչ ԵՊՀ ընդհանուր լեզվաբանության ամբիոնի վարիչ Ալինա Սարգսյանը, գիտաժողովը նպատակ ունի բարձրացնել ժամանակակից լեզվաբանության ներկայումս առկա խնդրում գոյություն ունեցող հիմնահարցերն ու կազմակերպել դրանց նախկին քննարկումները, ինչպես նաև զարգացնել լեզվաբանության ու հայագիտության բնագավառում գիտական համագործակցությունը։ Այդպիսի համագործակցության արդեն գոյություն ունի ԵՊՀ-ի և Մոնրեալի Մակգիլ համալսարանի միջև, որի պրոֆեսոր, հայտնի լեզվաբան Դորա Սաքայանը մասնակցում է գիտաժողովի աշխատանքներին։ Այս տարի նրա նախաձեռնությամբ Մակգիլ համալսարանում կազմակերպվեց հայագիտական միջազգային 5-րդ համաժողովը։

Գիտաժողովի ընթացքում ելույթ ունեցան ԵՊՀ-ի պրոռեկտոր Սեմյոն Հախումյանը, պատվավոր հյուրին հանձնեց ԵՊՀ պատվո շքանշան։ Տիկին Սաքայանը նշեց, որ նախատեսվում է Մակգիլ համալսարանում հիմնել հայագիտության ամբիոն, որը կլինի Կանադայում հայագիտության զարգացմանը, և «որին մեծապես պետք է օգնեն մայր հայրենիքի գիտնականները»։ Դ. Սաքայանի «Կանխատեսումների դերը օտար լեզուների դասավանդման մեջ» թեմայով զեկուցումից հետո լսվեցին ակադեմիկոսներ Գ. Ջահուկյանի, Է. Աղայանի և պրոֆեսորներ Հ. Բարսեղյանի ու Վ. Համբարձումյանի զեկուցումները։ Գիտաժողովի երեք օրերի ընթացքում (այն կշարունակվի մինչև մայիսի 22-ը) կլսվեն 50-ից ավելի զեկուցումներ, որոնց թեզիսները հրատարակվել են մեկ գրքույկի մեջ։ Զեկուցումները շոշափում են օտար լեզուների դասավանդման մեթոդիկայի, նշանագիտության ու քերականական լեզվաբանության, հայոց լեզվի կառուցվածքին առնչվող հարցեր։

ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԻՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Սիրելի հայրենակիցներ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆԸ հայտնում է, որ իր գրասենյակը այժմ գտնվում է Հանրապետության փողոց թիվ 5, 2-րդ մասնաշենքի 5-րդ հարկում, հեռախոս 58 81 77։ Կազմակերպությունը շարունակում է առաջարկություններ և ահազանգեր ստանալ սպառողներին մատուցվող ապրանքների ու ծառայությունների մասին և անվճար խորհրդատվությամբ օգնում, որպեսզի տուժած քաղաքացիները լիակատար հատուցում ստանան սպառողական շուկայում իրենց կրած վնասների դիմաց։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՍՊԱՌՈՂՆԵՐԻ ՄԻՈՒԹՅՈՒՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մարզական

ՀՀ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅՈՒՆ

Չեմպիոնը եւ փոխչեմպիոնը հայտնի են

Երրորդ մրցանակակիրը կորոշվի վերջին տուրում

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Նախավերջին տուրը որոշեց չեմպիոնին: Երեւանի «Փյունիկը» Գյումրիում 1-0 հաշվով հաղթելով «Շիրակին», ժամկետից շուտ տիրեց պատվավոր տիտղոսին: Այդ խաղն անցավ բազմաթիվ լարված եւ անհաշտ մրցակցության պայմաններում: Դա խիստ առաջնության ամենակենտրոնական հանդիպումն էր: «Շիրակը» այդ խաղից առաջ դեռ տեսական հնարավորություններ էր պահպանում հասնել «Փյունիկին» եւ ամեն ինչ արեց առիթը ձեռքից բաց չթողնելու համար: Գյումրեցիները սովորության համաձայն նպատակամղված էին դեպի մրցակցի դարպասը: Հաշվի առնելով անորակ խաղադաշտը, շիրակցիները տարբեր դիրքերից եւ մոտավորապես տասնյակների հարվածներ ժամանակ այդ ընտրությունը չէին կատարում, այդ կրակի տակ էին պահում «Փյունիկի» դարպասը, հույս ունենալով, որ այդպես կարող են հաջողության հասնել: Սակայն այդ օրը հատկապես խաղում էր «Փյունիկի» փորձառու դարպասապահ Արմեն Ավագյանը, եւ բն ընդհանրապես, պաշտպանական եւ կիսապաշտպանական գծի խաղացողները: Ժամանակին իրար փոխօգնության հասնելով, «Փյունիկի» ֆուտբոլիստները առնոր պատեհ էին ստեղծել իրենց դարպասի մոտ եւ հակագրոհի հնարավորության ստանալու դեպքում սեղմված զսպանակի պես կտրուկ բացվում էին: Ի վերջո «Փյունիկի» ընտրած խաղաոճի տակտիկան հաջողություն բերեց թիմին: 77-րդ րոպեին Հայկ Մարգարյանը հետո տարածությունից ուժեղ եւ անսպասելի հարվածով գնդակին գցի հեռվից դարձավ, որն էլ վճռեց հանդիպման ելքը եւ վերջ դրեց չեմպիոնական պայքարին: «Փյունիկը» վճռորոշ մրցաշրջանում չեմպիոնին արժանի խաղ ցուցադրեց: Թիմը ամբողջ մրցաշրջանը անցկացրեց վերելքով, առանց պարտության: «Փյունիկի» վերջնական հաղթանակը միանգամայն տրամաբանական է: Թիմի հաջողությունը առաջին հերթին պայմանավորված է ակումբում ստեղծված առողջ մթնոլորտով: Դա զգացվում է թե կենցաղում, եւ թե հատկապես խաղադաշտում: Ինչպես էլ որ այսօր «Փյունիկում» ընդգրկված են մեր հանրապետության առաջատար ֆուտբոլիստներից շատերը, սակայն թիմի գլխավոր զենքը կոլեկտիվ խաղն է: Ավարտվող առաջնությունում իրենց գերազանց դրսեւորեցին Արմեն Ավագյանը, Սարգիս Հովսեփյանը, Վարդան Խաչատրյանը, Արամայիս Տոնոյանը, Համլետ Մխիթարյանը, Գեղամ Հովհաննիսյանը, Արմեն Սանամյանը, Վարազդատ Ավետիսյանը, Վարդան Մինասյանը, Արմեն Ավետիսյանը: Վաղեմության տեսակետից կտրուկ առաջ են անցել երիտասարդ խաղացողներ Արթուր Մկրտչյանը, Անդրանիկ Ջանազանյանը, Տիգրան Մկրտչյանը, Արթուր Ադոյանը, Սեյրան Պողոսյանը: Ուրախ ընդմիջումից հետո լավ մարզավիճակի մեջ է մեկ Հայկ Մարգարյանը: «Փյունիկը» հիանալի հնարավորություններ ունի կրկնակի հաղթանակ տոնելու ընթացիկ մրցաշրջանում նվաճելու նաեւ հանրապետության գավաթը: «Փյունիկի» ներկայիս հաջողություններում անժխտելի է գլխավոր մարզիչ Խորեն Հովհաննիսյանի, մարզիչ Լեւոն Յարդումյանի, ակումբի ղեկավարներ Գագիկ Սաֆարյանի եւ Ռուբեն Հայրապետյանի դերը: Թիմը առաջին անգամ Հայաստանը ներկայացնելու է եվրոպական ակումբային մրցաշարերից մեկում, հավանաբար ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկությունում: Նպատակները լուրջ են, եւ հույս ունենանք, որ նոր նվաճումներ մեր նոր չեմպիոնը միջազգային ասպարեզում կարդարացնի բոլորիս սպասելիքները:

Առաջնությունում որոշվեց նաեւ փոխչեմպիոնի հարցը: «Շիրակը», չնայած նախավերջին տուրում զիջեց «Փյունիկին», սակայն անհասանելի է մյուս մրցակիցների համար եւ հերթական անգամ գրավեց երկրորդ տեղը: Ավելորդ չէ նշել, որ հանրապետության նախորդ չեմպիոնը Հայաստանի առաջնություններում 2-րդ տեղից չի նահանջել: «Շիրակին» էլ բարձրակարգ թիմ է, որի կազմում նույնպես այս տարի երիտասարդ եւ հեռանկարային ֆուտբոլիստներ հայտնվեցին:

Այն բանից հետո, երբ «Ցեմենտ»-ի մարզական հարկի տակ անսպասելիորեն զիջեց «Ղարաբաղին», պայքարը 3-րդ տեղի համար կտրուկ սրվեց: «Արարատը», որ վաղուց հաշտվել էր առաջնությունում իր անմխիթար վիճակի հետ, Գյումրիում հաղթելով «Արագածին», անսպասելիորեն լավ հնարավորություններ ստացավ զբաղեցնելու մրցանակային 3-րդ տեղը, առավել եւս, որ վերջին տուրում, վաղը մրցելու է այդ տեղի հավակնորդներից մեկի «Երեւանի» հետ: Ուշագրավ է, որ «Ցեմենտը» վերջին տուրում Երեւանում իր հերթին մրցելու է չեմպիոնի հետ: Մի խոսքով, խճճված իրավիճակ է ստեղծվել, որը հետաքրքիր է դարձնում վերջին տուրը:

Մարզական առումով ուշագրավ իրավիճակ է ստեղծվել նաեւ աղյուսակի ստորին հատվածում: Նախավերջին տեղում ընթացող «Զանգեզուրը» կարեւոր հաղթանակ տանելով ՀՄՄ-ի նկատմամբ, ընդհատել մոտեցավ «Արագածին», որն ընդամենը 1 միավորի առավելություն ունի: Վերջին տուրում «Զանգեզուրը» կմրցի «Ղարաբաղի», իսկ «Արագածը» ՀՄՄ-ի հետ: Նախավերջին տեղում հայտնված թիմն անցումային խաղում բարձրագույն խմբում հանդես գալու իրավունքի կվիճարկի 1-ին խմբում 2-րդ տեղ գրաված Երեւանի ԲԿՄԱ-ի հետ: Այս մրցաշարում ժամկետից շուտ 1-ին տեղ է գրավել Երեւանի «Արաբկիրը», որը բարձրագույն խմբի ուղեգիր ձեռք բերեց:

1995-96 թթ. Հայաստանի չեմպիոն «Փյունիկը»

ՀՀ բարձրագույն խմբի 1995-96 թթ. առաջնության նախավերջին տուր

«Շիրակ»-«Փյունիկ» 0-1
«Արագած»-«Արարատ» 1-5
ՀՄՄ-«Զանգեզուր» 1-2
«Ազնավուր»-«Կոտայք» 1-2
«Երեւան»-«Վան» 2-1
«Ցեմենտ»-«Ղարաբաղ» 3-5

Առաջնության աղյուսակը մայիսի 21-ի դրությամբ

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	Փյունիկ	21	18	3	0	69-13	57
2.	Շիրակ	21	15	3	3	60-22	48
3.	Երեւան	21	12	5	4	40-23	41
4.	Ցեմենտ	21	12	3	6	56-31	39
5.	Արարատ	21	13	4	4	57-25	39
6.	Կոտայք	21	11	3	7	30-26	36
7.	Ղարաբաղ	21	8	5	8	26-24	28
8.	Վան	21	6	3	12	36-42	21
9.	ՀՄՄ	21	5	3	13	27-51	18
10.	Արագած	21	4	3	14	34-86	15
11.	Զանգեզուր	21	4	2	15	22-57	14
12.	Ազնավուր	21	0	2	18	19-76	2

ԵՐԵՎԱՆ-96

Շախմատային Հայաստանը ձգում է աշխարհի երկրներին

Արդեն 65 օլիմպիական հայտ

Եվս չորս երկրներ՝ Զիմբաբվեն, Նորվեգիան, Ղազախստանը եւ Մոնղոլիան, հաստատեցին իրենց մասնակցությունը շախմատի 32-րդ համաշխարհային օլիմպիադային: Այսպիսով, երեւանյան կազմկոմիտեի հասցեով արդեն ստացվել է 65 պաշտոնական հայտ:

Ուշագրավ է, որ աշխարհագրությունն է այն թիմերի թիվը, որոնք նախկինում չէին մասնակցել օլիմպիադաներին: Դրանք ... կանոնավոր ... օլիմպիադայում, որոնց ցանկություն են հայտնել գալ Հայաստան: Խոսքը վերաբերում է Ջամայկայի եւ Շվեդիայի ... Լիբանանի, Զամբիայի, Ֆրանսիայի, Անգոլայի, Մոնակոյի կանանց հավաքականներին:

Վ. Հ.

Օլիմպիական ուղեգիրը Մեքսիկայի հավաքականին

Հյուսիսային ֆաքսը ստացանք Կանադայի Մոնրեալ քաղաքից, որտեղից մեր նոր թղթակից Վիկտոր Պեսկովը տեղեկացնում է, որ եղմոնտոնում ավարտվել է ԿՈՆԿԱԿԱՖԻ երկրների ֆուտբոլի օլիմպիական ընտրական մրցաշարը, որին մասնակցում էին 6 հավաքականներ: Առաջին տեղը գրավել է Մեքսիկայի օլիմպիական հավաքականը, որը 5 հանդիպումներում նույնքան հաղթանակներ է տարել, խփելով 12 եւ բաց թողնելով ընդամենը մեկ գնդակ: Մեքսիկայի հավաքականը իրավունք է ստացել մասնակցել Ատլանտայի օլիմպիական խաղերին:

Երկրորդ տեղը բաժին է հասել Կանադայի հավաքականին, որը օլիմպիական ուղեգիրը մայիսի 26-ին եւ հունիսի 2-ին վիճարկելու է Ավստրալիայի հավաքականի հետ:

Ահա տեղի ունեցած վերջին հանդիպումների արդյունքները

17 մայիսի

ՏՐԻՆԻԴԱԴ եւ ՏՈԲԱԳՈ-ՍԱԼՎԱԴՈՐ 2:1

«Քլերք» մարզադաշտ, 7 հանդիսական

Գոլերը խփեցին Մերվին Ռեբուսնը (30, Տրինիդադ եւ Տոբագո), Քրիստիան Լոպեզ (77, Սալվադոր), Շեյոն Ջոն (85, Տրինիդադ եւ Տոբագո):

ԿԱՆԱԴԱ-ԿՈՍՏԱ ՌԻԿԱ 0:0

«Կոմոնվելս» մարզադաշտ, 8831 հանդիսական

Հեռացվեց Վիկտոր Կորդերոն (Կոստա Ռիկա, 84):

ՄԵՔՍԻԿԱ-ՃԱՄԱՅԿԱ 2:1

«Կոմոնվելս» մարզադաշտ, 8831 հանդիսական

Գնդակները խփեցին Բլանկոն (17) եւ Խեսուս Արելյանոն (85, երկուսն էլ Մեքսիկա), Անդրե Ուիլյամսը (Ճամայկա 87):

19 մայիսի

ԿԱՆԱԴԱ-ՄԵՔՍԻԿԱ 0:1

«Կոմոնվելս» մարզադաշտ, 19401 հանդիսական

Գնդակը խփեց Էնրիկե Ալֆարոն (62)

ՃԱՄԱՅԿԱ-ՏՐԻՆԻԴԱԴ եւ ՏՈԲԱԳՈ 3:2

«Ջասպեր» մարզադաշտ, 3000 հանդիսական

Գնդակները խփեցին Միկկե Տրոտմանը (Տրինիդադ, 11), Օնանդի Լոուն (Ճամայկա, 36, 88՝ 11մ), Անդրե Ուիլյամս (Ճամայկա, 50), Ջոն Ջեյոնը (Տրինիդադ, 89):

ԿՈՍՏԱ ՌԻԿԱ-ՍԱԼՎԱԴՈՐ 4:1

«Քլերկ» մարզադաշտ

Գնդակները խփեցին Սոլերոն (16), Ռոնալդ Գոմեսը (55,63), Ջեֆրոն Բեմեսը (Կոստա Ռիկա, 71), Ռոնալդ Կերիսոսը (Սալվադոր, 87՝ 11մ):

Մրցաշարային աղյուսակը

1.	Մեքսիկա	5	5	0	0	12-1	15
2.	Կանադա	5	2	2	1	7-3	8
3.	Կոստա Ռիկա	5	2	1	2	9-9	7
4.	Ճամայկա	5	2	0	3	7-11	6
5.	Տրինիդադ Տ.	5	1	1	3	6-10	6
6.	Սալվադոր	5	1	0	4	7-14	3

ԱՍՏՂԵՐԻ ՈՒՂԻՆ

Մեջիք Ջոնսոնը կրկին թողնում է մրցասպարեզը

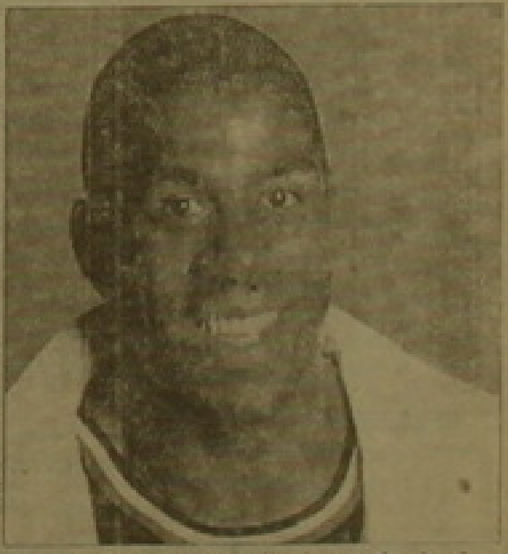

ԱՄՆ-ի բասկետբոլի ազգային ասոցիացիայում (NBA) Մեջիք Ջոնսոնի երկրորդ կարիերան տեւեց ընդամենը մի քանի ամիս, ընդգրկելով 36 մրցախաղ: Այն սկսվել էր ընթացիկ տարվա հունվարի 30-ին եւ ավարտվեց մայիսի 14-ին Ջոնսոնի գործակալ Լոնա Ռոզենի հայտարարությամբ, ըստ որի հանրահայտ մարզիկը կրկին թողնում է բասկետբոլը:

Ինչպես հունվարյան վերադարձը, այնպես էլ մրցասպարեզը թողնելու որոշումը զարմանք պատճառեցին մարզասերներին: Քանզի ոչինչ չէր վկայում, թե NBA-ին կրկին մերվելուց հետո պրոֆեսիոնալ մարզիկը դյուրությամբ հրաժեշտ կտա բասկետբոլին: Դրանից պետք գործակալության հիշեցնում է, որ 36-ամյա Իրվին Մեջիք Ջոնսոնն առաջին անգամ բասկետբոլը թողել էր 1991 թ. նոյեմբերի 7-ին, հայտարարելով, թե ինքը ՁԻԱՀ-ի վիրուսակիր է: Այս տարվա հունվարին նա վերադարձել էր հարազատ «Լոս Անջելես Լեյքերս» թիմ, որի կազմում հինգ անգամ չեմպիոն էր դարձել երկրի բասկետբոլի առաջնություններում: Բարսելոնի 1992 թ. օլիմպիական խաղերում Մեջիք Ջոնսոնը չեմպիոն դարձած ԱՄՆ-ի բասկետբոլի հավաքականի՝ «Երազային թիմի» հոգին էր ու շարժիչ ուժը: Սակայն վերջերս, երկրի առաջնության եզրափակիչ փուլում «Հյուսթըն Ռոկետսի» կողմից թեկուզ տեղի ունեցավ նրա մեծ պարտություններից մեկը: Այնուամենայնիվ, «էլիտ» մարզական օրաթերթը անսպասելի է համարում Ջոնսոնի վճիռը, քանի որ հիշյալ խաղի ավարտից հետո նա հայտարարել էր, թե ինքը դեռ կփորձի խաղում գտնել խաղարկողի իր երբեմնի դերը: Բացի դրանից, նա ասել էր, թե մի քանի թիմից խաղալու հրավեր է ստացել: Ի դեպ, 1994 թ. գարնանը Ջոնսոնը հրաժարվել էր «Լոս Անջելես Լեյքերսի» մարզիչ դառնալու առաջարկից:

Միաժամանակ «Պարիզիեն» օրաթերթը մեջբերում է Ջոնսոնի թիմի հիշյալ պարտությունից հետո նրա արած մեկ ուրիշ հայտարարություն, որից պարզ է դառնում, որ Մեջիք Ջոնսոնի հրաժեշտը չի կարելի անակնկալ համարել: Նա ասել էր. «Ես գոհ եմ, որ վերադարձել եմ NBA: Բայց հիմա պատրաստ եմ թողնել բասկետբոլը: Ժամանակն է անցնել ուրիշ բանի»: Մայիսի 14-ին Ջոնսոնի գործակալ Լոն Ռոզենը հայտարարեց, որ Ջոնսոնը «մտադիր է վերադառնալ իր գործերին, մասնավորապես «Մեջիք Ջոնսոն» կինոթատրոնների ցանցի կառավարմանը եւ աշխարհի տարբեր վայրերում հանդես գալ բասկետբոլի ցուցադրական խաղերում»:

Ա. Ե.

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հեռագրեր

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

Ելցինը կմեկնի Չեչնիա

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: ՌԴ նախագահ Բորիս Ելցինը մայիսի 19-ին կրկին հաստատեց Չեչնիա այցելելու իր մտադրությունը, չնայած, ինչպես ինքն նշեց, չեչեն անջատողականների կողմից իր դեմ պատրաստվող մահափորձին: Սիբիրյան Օմսկ քաղաքում շարունակվող իր ընտրարշավի ընթացքում Ելցինը հայտարարել է. «Ես գիտեմ, որ իմ դեմ մահափորձ է ծրագրվում, բայց ես կմեկնեմ Չեչնիա, որովհետեւ այնտեղ պետք է խաղաղություն հաստատվի»: Ելցինն, այնուհանդերձ, մանրամասներ չի հաղորդել այդ մահափորձի մասին, ինչպես նաեւ չի հայտնել, թե երբ է մտադիր մեկնել Չեչնիա: Ավելի վաղ չեչենների առաջնորդ Զելիմխան Յանդարբիեւը հայտարարել էր, որ իր ուժերը Ելցինի դեմ որեւէ գործողություն չեն ձեռնարկի, երբ վերջինս այցելի Չեչնիա: Միեւնույն ժամանակ Յանդարբիեւը զգուշացրել է, որ իր մարդիկ, այնուամենայնիվ, չեն կարող երաշխավորել Ելցինի անվտանգությունը:

Պրիմակովը Լատինական Ամերիկայում

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ-ՌԼ: Ռուսաստանի Դաշնության արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովը մայիսի 19-ին պաշտոնական այցով մեկնեց Լատինական Ամերիկա: Պրիմակովը հանդիպելու է Կուբայի առաջնորդ Ֆիդել Կաստրոյին, ինչպես նաեւ Վենեսուելայի եւ Մեքսիկայի նախագահներին:

Յավլինսկին պահանջում է վարչապետի աթոռը

ՄՈՍԿՎԱ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ: Օրերս հերթական երկժամյա հանդիպումն են անցկացրել Ռուսաստանի նախագահության թեկնածուներ Բորիս Ելցինն ու Գրիգորի Յավլինսկին: Հանդիպումից հետո հայտնի էր դարձել, որ Յավլինսկին նախագահին է ներկայացրել մի ծրագիր, որի իրագործման դեպքում իր օժանդակությունը պետք է հայտներ նրան: Ենթադրվում էր, որ այդ ծրագրով պահանջվում էր շատ փոփոխություններ կատարել գործադիր իշխանության ոլորտում: Յավլինսկին չի ցանկանում տեսնել կառավարության կազմում Վիկտոր Չեռնոմիրդինին, Պավել Գրաչովին, Օլեգ Սոսկովեցին եւ Նիկոլայ Եգորովին: Կրեմլում Բորիս Ելցինը հաստատեց նման առաջարկության առկայությունը՝ ավելացնելով, որ ինքը Յավլինսկուն առաջարկել է բարեփոխումների գծով առաջին փոխվարչապետի պաշտոնը, ֆանցի դա համարում է նրա անենահարմար գրավումը, սակայն Յավլինսկին պահանջում է վարչապետի պաշտոնը: Ըստ նախագահի, այդ պահանջներն անհիմքականորեն ընտրություններից առաջ չափազանց արժեքավոր են, սակայն չի բացառվում, որ իրենց երկխոսությունը շարունակվի:

ՎՐԱՍՏԱՆ

Կոմունիստների հաղթանակի դեպքում Վրաստանը կկորցնի Աբխազիան

ԹԲԻԼԻՍԻ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ-CP: Վրաց-օսական կարգավորման մասին Մոսկվայում ստորագրված համաձայնագիրը հիմք է տալիս խոսել այս հարցում կարգավորման գործընթացի էական առաջընթացի մասին: Էդուարդ Շեւարդնաձեի խոսքերով, նախատեսվում է մոտ ժամանակներս սկսել ռազմական գոտու ապառազմականացումը: Վրացիների եւ օսերի միջեւ փոխհարաբերությունները վերականգնելու համար կգործադրվի ժողովրդական դիվանագիտությունը, որ երկրների ղեկավարների մակարդակից ավելի արդյունավետ է գտնվում:

Երբ Հարավային Օսիայի խնդիրը պարզանում է, ապա Աբխազիան շարունակում է մնալ բաց մնացած հարցը Վրաստանի համար: ԱՊՀ մոսկովյան գագաթաժողովը որոշում կայացրեց հակամարտության գոտում խաղաղապահ ուժերի լիազորությունների հերթական երկարաձգման մասին: Հունվար ամսից սա երկարաձգման չորրորդ որոշումն է: Շեւարդնաձեն հույս է հայտնել, որ այս երկու ամսվա ընթացքում խաղաղապահ ուժերի լիազորությունները նաեւ կընդլայնվեն: Դիտորդները, սակայն, գտնում են, որ դա տեղի չի ունենա, քանզի Ռուսաստանը կշարունակի երկդիմի քաղաքականություն վարել Աբխազիայի հարցում գոնե մինչեւ նախագահական ընտրությունները: Ընդհանուր արձանագրվում է, որ եթե Բորիս Ելցինի հաղթանակի դեպքում Վրաստանը պահպանում է Աբխազիայի հարցը լուծելու հնարավորությունը, ապա կոմունիստների հաղթանակի դեպքում միանգամայն կորցնելու է Աբխազիան անհույս ժամանակով: Չնայած դիտորդները չեն բացառում, որ անգամ Ռուսաստանի գործող նախագահի հաղթանակի դեպքում քաղաքական խաղերն Աբխազիայի շուրջ կշարունակվեն:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ադրբեջանի ընդերքը շարունակ ձգում է ամերիկյան ընկերություններին

ԲԱՔՈՒ, 20 ՄԱՅԻՍ, ՓԱՍՏ-ANS PRESS: Մինչեւ հունիսի վերջը կանադական «Commonwealth Oil & Gas Company Limited» ընկերությունը Ադրբեջանի պետական նավթային ընկերությանը կներկայացնի «Գարասու» հանքահորի երկրաբանա-հետախուզական աշխատանքների արդյունքները: Զեկույցը ներկայացնելուց հետո կանադական ընկերությունը հույս ունի համաձայնագիր ստորագրել կամ համատեղ ձեռնարկություն հիմնելու, կամ արտադրանքի փոխարար բաժանման սկզբունքով: Միաժամանակ, մեկօրյա այցով Բաքու է ժամանել ամերիկյան խոշորագույն ընկերություններից մեկի «General Electric»-ի պատվիրակությունը, փոխնախագահ եւ գլխավոր մենեջեր Ալիստեր Արյուսորի գլխավորությամբ: Նա այստեղ ցանկություն է հայտնել մասնակցել Ադրբեջանի նավթագազային եւ էներգետիկ ճյուղերի զարգացմանը, բժշկական սարքավորումների, ինքնաթիռաշինության եւ երկաթուղային տրանսպորտի արդիականացմանը: Ղազախստանից ու Ուզբեկստանից հետո Ադրբեջանն ԱՊՀ երրորդ պետությունն է, որ այցելում է ներկայացուցչական պատվիրակությունը:

Մայիսի 19-ը Աթաթուրքի հիշատակի եւ սպորտի տոն Թուրքիայում

19 ՄԱՅԻՍ, TRT: Մայրաքաղաք Անկարայում եւ երկրի մյուս քաղաքներում ու շրջաններում հանդիսավոր պայմաններում նշվեց մայիսի 19-ը Աթաթուրքի հիշատակի, երիտասարդության եւ սպորտի տոնը: 1919 թ. մայիսի 19-ին Մուստաֆա Քեմալը եւ նրա զինակիցները, ինչպես նշում է թուրքական հեռուստատեսությունը, Սամսուն քաղաքից սկսեցին «միջազգային իմպերիալիզմի դեմ ծավալված ազգային-ազատագրական պայքարը»: Հետագայում մայիսի 19-ը նվիրվեց երիտասարդությանը: Տոնի կապակցությամբ Աթաթուրքի դամբարան այցելեցին նախագահ Ս. Դեմիրելը, կառավարության անդամները, Զինված ուժերի ներկայացուցիչները, քաղաքական կուսակցությունների ղեկավարները եւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները: Անկարայի «Մայիսի 19»-ի անվան կենտրոնական մարզադաշտում տեղի ունեցավ մեծ հանդիսություն:

Գ. Ջ.

ԱՇԽԱՐՀ

Իսրայելի Բեն Գուրիոն միջազգային օդանավակայանը փակվել է

ԹԵԼ ԱՎԻՎ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թել Ավիվի մոտակայքում գտնվող Բեն Գուրիոնի անվան միջազգային օդանավակայանը փակվել է: Նման միջոցառման ձեռնարկելու են հարկադրել ռադիոհենների գործողությունները, որոնք երեք էին դուրս եկել օդային երթեւեկության հսկիչների ռադիոկայանների հաճախականություններում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, ինքնաթիռների ընդունումն ու մեկնաթռիչքը արգելելու որոշումն ընդունվել է ավիադիսպետչերների կողմից, որոնք չեն կարողացել կապվել օդանավերի օդաչուների հետ: Օդանավակայանի տնօրինության մամուլի հետ կապերի ներկայացուցիչը հայտարարել է, որ ռադիոհեթերային կայանները գործում են Թել Ավիվի շրջանից:

Թայվանի նախագահը պատրաստ է այցելել Պեկին

ՍԻՆԳԱՊՈՒՐ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թայվանի նախագահ Լի Դենհուեյը առաջին անգամ հայտարարել է, որ պատրաստ է այցելել Պեկին եւ բանակցություններ վարել մայրցամաքային Չինաստանի ղեկավարության հետ: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, պաշտոնն ստանձնելու արարողության ժամանակ արտասանած ճառում նա ասել է, որ «պատրաստ է մայրցամաքային Չինաստան այց կատարել խաղաղության ապահովությամբ... եւ հանդիպել չինական կոմունիստական իշխանությունների ամենաբարձրաստիճան ներկայացուցիչների հետ»:

Տաջիկստանի ընդդիմությունը համաձայն է երկարաձգել հրադադարը

ԹԵՀՐԱՆ, 20 ՄԱՅԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Տաջիկստանի ընդդիմությունը պաշտոնապես հայտարարել է, որ պատրաստ է երկարաձգել ժամանակավոր հրադադարի մասին համաձայնագրի գործողությունը, որը լրանում է մայիսի 26-ին: «Նկատի առնելով հակամարտության շուտափույթ կարգավորման եւ ազգային համաձայնության հասնելու նպատակով քաղաքական երկխոսությունը շարունակելու անհրաժեշտությունը, միացյալ տաջիկական ընդդիմությունը Թեհրանի համաձայնագրի գործողության ժամկետը երկարացնում է երեք ամսով՝ մինչեւ 1996 թվականի օգոստոսի 26-ը», ասվում է ընդդիմության հայտարարության մեջ, որը տարածվել է Թեհրանում: Ընդսմին, ինչպես ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ն է հաղորդել Տաջիկստանում ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղարի հատուկ դեսպանորդ Ռերդ Մերեմը, միացյալ տաջիկական ընդդիմությունը որեւէ նախնական պայման առաջ չի քաշել: Ընդդիմությունը հանդես է եկել միայն ճանապարհները վերաբացելու եւ Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի ներկայացուցիչներին հակամարտության կողմերի վերահսկողության ներքո գտնվող շրջաններ մուտք գործելու թույլ տալու «ցանկություններով»:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ
Շոտլանդ ցեղով հովվի շներ:
Հեռ.՝ 64-30-54

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
1996 թ. մայիսի 24-ին, ժամը 15-ին, ԱՕԿՄ-ի նիստերի դահլիճում կկայանա Աննո Բաբաջանյանի հիմնադրամի Հայաստանի բաժանմունքի հիմնադիր ժողովը: Ցանկացողները կարող են ներկա գտնվել:
Նախաձեռնող խումբ
հեռ. 56-45-14,
27-60-33

NGO center
Ամերիկայի Հայկական Համագումարի Հասարակական կազմակերպությունների կենտրոնը ցանկացողներից ընդունում է դիմումներ դեկավարման 10-շաբաթյա կուրսերին մասնակցելու համար: Կենտրոնում գրանցված հասարակական կազմակերպությունները կարող են դիմել մինչեւ հունիսի 1-ը Մոսկովյան 24 հասցեով:
Հեռ. 52-86-54, 56-10-64

«Ազգը» աշխատանքի է հրավիրում
ՍՐԲԱԳՐԻՉԻ
Նախընտրելի են գրական հակում ունեցող երիտասարդները, ովքեր բնակվում են քաղաքի կենտրոնում կամ Բաղրամյան-Կոմիտաս-Զեյթուն երթուղու մերձակայքում:

ԱՅԱՔՍ
ԱՎԻԱՏՈՄՍԵՐԻ ՎԱՃԱՌՔ
Դնեպրոպետրովսկ, Արխանգելսկ, Սիմֆերոպոլ, Վոլգոգրադ, Ստավրոպոլ, Օրենբուրգ, Մինվոդի, Խարկով, Օդեսա, Լվով, Կազան, Մինսկ, Նալչիկ, Չիմկենտ, Թբիլիսի, Կրասնոդար, Զապորոժիե, Չելյաբինսկ, Վլադիկավկազ, Թուրքմենբաշի, Կամո-Վոլգոգրադ, Սանկտ Պետերբուրգ, Եկատերինբուրգ, Նովոսիբիրսկ, Կուստանայ, Ռոստով, Ալմաթի, Մոսկվա, Պերմ, Սոչի, Կիեւ
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ՉՎԵՐԹՆԵՐ
Բեյրութ, Դուբայ, Հալեպ, Փարիզ, Աթենք, Թեհրան, Լիմասոլ (Կիպրոս)
ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ, ՍՈՖԻԱ
ԱՅՆՏԵՂԻՑ ԱՇԽԱՐՀԻ ՑԱՆԿԱՑԱԾ ԿԵՏԸ
ՊՈՒՇԿԻՆԻ 43Ա. 536944. 524564

Galeri
Ֆիրման առաջարկում է
MUZAFFER
Նոր արտադրության ՓՈՒՌ
Ջերմաստիճանի կարգավորումով
KUMTEL
Յուրահատուկ գնում
ֆիրմայի գներով

Վաճառքի մենաշնորհը պատկանում է GALERI MUZAFFER-ին
ԹՈՒՐՔԻԱ, ՌԻԶԵ, ԿԱԶԻՄ ԿԱՐԱԲԵԿԻՐ ՓՈՂ. 9
Հեռ.՝ (0464) 217 13 62
217 28 92
Ֆաքս՝ (0464) 217 28 94

Անվճար տեղեկություններ Հայաստանում գործող ձեռնարկությունների առաջարկի եւ պահանջարկի մասին հեռախոսով: Զանգահարել 589167, 581351 «Ափյուռ»:

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 2096. Տպաքանակը 3000. Ստորագրված է տպագրության 20. 05. 1996. Գինը 75 դրամ

digitised by A.R.A.R.@